Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 50 (8290). ● 7 март, 1984 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко 6 март куни партия Марказий Комитети аппаратининг ходимлари билан учрашди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари М. С. Горбачев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар В. И. Долгих, Б. Н. Пономарев; КПСС Марказий Комитетининг секретарлари М. В. Зимянин, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков иштирок этдилар. Ўртоқ К. У. Черненко катта нутқ сўзлади. Нутқда партия комитетларининг партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорлари асосидаги энг муҳим вазифалари белгилаб берилди.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленуми, СССР Олий Советига сайлов, деди К. У. Черненко, партия билан халқнинг бузилмас бирлигини, партия сафларининг метиндек жипслигини ёрқин намойиш этди. Белгиланган йўлдан олға борибгина қолмай, шу билан бирга уни ижодий, дадил ривожлантиришга бўлган азму-қарор ана шу бирликнинг асосий ифодасидир. Партиямизнинг ленинча анъаналари мана шундай, сиёсатдаги давомийликнинг моҳияти мана шундайдир.

КПСС Марказий Комитети коллектив равишда ишлаб чиқилган йўлни амалга ошира бориб, партия билан халқнинг куч-ғайратини халқ хўжалиги самарадорлигини оширишга, идеология ишини яхшилашга, етук социализмни такомиллаштиришнинг барча жараёнларини кучайтиришга, жаҳон майдонида Совет Иттифоқининг позицияларини янада мустаҳкамлашга қаратмоқда.

Партия ва давлатнинг олий органлари ҳамиша бўлганидек, экономикани ривожлантиришга ғоят зўр эътибор бераверишлари таъкидлаб ўтилди. Ҳозир шундай ишлаш муҳимки, 1984 йилга белгиланган топшириқлар бажирилишигина эмас, шу билан бирга ошириб бажарилиши ҳам таъминланиши зарур. Бунинг учун халқ хўжалигимизнинг барча имкониятларидан фойдаланиш, қолоқ участкаларни ўз вақтида кўтариш зарур. Уюшқоқлик билан интизомни муттасил ошира бориш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш қувватларининг тўлиқ ишлатилишини таъминлаш, ҳамма жойда тежамкорлик режимини кучайтириш каби асосий резервлардан актив фойдаланиш керак.

Озиқ-овқат ва энергетика программалари қандай бажарилаётганлиги, айрим тармоқларни ривожлантиришдаги номутаносибликлар, капитал қурилиш ва транспортдаги танг жойлар қандай бартараф этилаётганлиги Марказий Комитет Сиёсий бюроси билан секретариатининг доимо диққат марказида турибди.

Истиқболдаги масалаларга ҳам биринчи даражали аҳамият берилмоқда. Ўн иккинчи беш йилликка мўлжалланган халқ хўжалик планини ва 2000 йилгача бўлган концепцияларни ишлаб чиқиш, халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштириш шулар жумласидандир.

Партия идеология иши соҳасида принципиал муҳим аҳамиятга молик вазифани ҳал этмоқда. Аввало бу янги таҳрирдаги КПСС Программасини тайёрлашга, КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми ўртага қўйган вазифаларнинг бутун комплексига тааллуқлидир. Биз мактабни ислоҳ қилишга катта аҳамият бермоқдамиз.

Ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятда бундан буён ҳам ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлашга, уруш хавфининг олдини олишга қаратилган конструктив йўлни ривожлантираверишмуҳимдир. Ватаннинг ишончли мудофаасини таъминлаш — партиянинг совет халқи олдидаги энг биринчи бурчидир.

Ўртоқ К. У. Черненко мамлакат олдида турган вазифаларнинг ҳал этилиши партия раҳбарлиги даражасини оширишга бевосита боғлиқ эканлигини уқтирди. Шу муносабат билан партиявий иш услуби ва методларини янада яхшилаш тўғрисидаги масала кун тартибига қўйилмоқда.

Партия аппарати — Марказий Комитетдан бошлаб, район комитетигача КПСС сиёсатини амалга оширишда, жамиятни ривожлантириш мураккаб жараёнларини бошқаришда ҳар бир комитетнинг хоҳиш-иродасини ифода этувчи воситадир. Партия унинг ҳар бир ходимига нисбатан алоҳида талаблар қўяди. Коммунист учун партия аппаратида ишлаш — катта шараф бўлиш билан бир вақтда зўр масъулият ҳамдир.

Ўртоқ К. У. Черненко сўнгра партия комитетлари кўп қиррали фаолиятининг энг муҳим масалаларига тўхталиб, бу фаолиятни такомиллаштиришда сира ҳам турғунлик бўлиши мумкин эмаслигини таъкидлади. Партия ходимлари ҳар бир навбатдаги вазифани белгилаб олишда ҳамиша Ленин васиятларига мурожаат этишлари, ленинча услубга муттасил амал қилишлари ва ҳамма ишда шу услубни қарор топтиришлари зарур.

Биринчи навбатда партия аппарати КПСС йўлининг сўзсиз амалга оширилишини, Марказий Комитет қарорлари бажарилишини таъминлаши, ижронинг жамики бўғинларида шу ишнинг пешқадами бўлиши керак, бу эса унинг бош вазифасидир. Хўжалик ва маданий қурилиш тенденцияларини чуқур таҳлил этиш бу фаолиятга асос қилиб олиниши лозим. Шу тенденцияларни ўз вақтида ва сезгирлик билан пайқаб олиш, яхши ўйланган таклифлар ва амалий тавсияларни киритиш зарур.

Партия комитетлари ўз ишида шунга асосланишлари шартки, улар сиёсий органлар бўлиб, сиёсий воситалардан фойдаланадилар. Улар вазифаларнинг бажарилишини хўжалик ва совет органларидан ташқари эмас, балки улар орқали уюштирадилар.

Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш партия комитетларининг энг муҳим вазифасидир. Кадрларга нисбатан талабчанлик муттасил ортиб бормоқда. Аввало партия ғояларига содиқлик, ишни чуқур билиш, ташкилотчилик қобилияти, юксак маданият, кенг кўламда фикр юритиб, янгиликни ҳис эта билиш ва уни амалда билиб олиш қобилияти ҳозирги раҳбарга хос фазилатлар бўлиши лозим, деди К. У. Черненко. Кадрларни шу нуқтаи назардан тарбиялаш, уларни тайёрлаш ҳамда малакасини ошириш системасини яхшилаш керак. Кадрлар резервини вужудга келтириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш, партия комитетларига яқинда сайланган ёки совет ва хўжалик органларига бошчилик қила бошлаган раҳбарларнинг катта отрядига ишда ёрдам бериш лозим.

Ҳозирги шароитда фаолиятни қабул қилинган қарорлар бажарилишини уюштиришга, ижрони текширишга кўпроқ қаратиш зарур. Бу масалаларда талабчанликни сира ҳам пасайтирмаслик керак. Белгиланган топшириқлар бажарилишини баъзан барбод этаётган раҳбарларга баҳо беришга принципиал ёндашиш керак. Контролни такомиллаштириш мақсадида жонли ташкилотчилик фаолиятига, ишларнинг аҳволини шахсан текширишга эътиборни кучайтириш зарур.

Практикада учраб турадиган қоғозбозлик фактлари, хилма-хил мажлисбозликлар, маҳкамачилик кўринишлари танқид қилинди. Шу камчиликларни тезроқ тугатиш зарурлигига эътибор жалб этилди.

Партия комитетларининг меҳнаткашлар хатлари ва аризалари каби социал ахборот манбаи билан ишлаши ғоят муҳим аҳамиятга эга. Ҳар бир партия ходими ҳамиша ленинча анъанага содиқ бўлиб қолиши — меҳнаткашларнинг эҳтиёж ва талабларига ниҳоятда зўр эътибор бериши, улар билан жонли мулоқотларни сира ҳам сусайтиришга йўл қўймаслиги керак.

Сўнгра ўртоқ К. У. Черненко партия Марказий Комитети аппаратининг навбатдаги вазифаларига муфассал тўхталиб ўтди. Марказий Комитет бўлимларининг жойлардаги партия комитетлари билан мустаҳкам баҳамжиҳат ҳаракати муҳим эканлиги алоҳида таъкидланди.

Ўртоқ К. У. Черненко партия Марказий Комитети аппаратининг ташкилотчилик ҳамда сиёсий фаолиятига юксак баҳо берди ва Марказий Комитет аппарати ҳамиша партия билан халқ олдида турган вазифалар даражасида бўлади, деб КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва секретариати номидан ишонч билдирди.

МЕҲНАТДА ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР САРИ

ЧИРЧИҚ (Тошкент области), 6 март. (ЎзТАГ). Шаҳарнинг энг катта ишлаб чиқариш коллективи — «Электрохимпром» бирлашмасида катта байрам. Бу ерда азот ва азот-фосфорли ўғитлар ишлаб чиқариш учун керакли хом ашё аммиакни синтез қилувчи мамлакатдаги энг катта қурилмалардан бири ўрнатиб бўлинди ва ишлатиш учун қабул қилиб олинди. КПСС Марказий Комитети янги қувватларни барпо этишда қатнашган барча коллективларни меҳнатдаги ғалаба билан табриклади.

Шу воқеага бағишлаб бугун химикларнинг саройида ўтказилган тантанали митингга юзлаб қурувчилар, монтажчилар, корхонани ишлатувчи ходимлар, илмий-тадқиқот ва лойиҳа ташкилотларининг меҳнатчилари, «Электрохимпром» ва шаҳардаги бошқа корхоналарнинг ишлаб чиқариш илғорлари келдилар.

Чирчиқ, Россошь ва Новгородда минерал ўғит ва унинг учун керакли хом ашё ишлаб чиқарувчи янги қувватларни барпо этган кишиларга КПСС Марказий Комитетининг табрикномасини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев ўқиб эшиттирди.

Митингда 160-қурилиш трестининг бошқарувчиси А. Каримов, «Промтехмонтаж» бошқармасининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Абдурашидов, янги аммиак ишлаб чиқаришининг аппаратчиси Л. Жукова, «Чирчикхимстрой» бошқармасининг монтажчилар бригадири Н. Степанов, «Электрохимпром» бирлашмасининг директори В. Қодиров сўзга чиқдилар.

Сўзга чиққан кишиларнинг ҳаммаси йилига 450 минг тонна аммиак ишлаб чиқарадиган замонавий комплекс ишга туширилишини таъминлаган коллективларнинг меҳнатдаги муваффақиятига юксак баҳо берилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига астойдил миннатдорчилик изҳор этди. Шу корхона ишга туширилиши туфайли мамлакат қишлоқ хўжалиги қўшимча равишда юз минглаб тонна минерал ўғит олади. Деҳқонлар катта майдонларда пахта, дон, сабзавот, мева ҳосилдорлигини ошириб, шу тариқа СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга янги ҳисса қўша оладилар. Шу билан бирга илғор технология қўлланилиши шарофати билан аммиак комплекси ўн миллионлаб куб метр сувни, кўп миқдордаги энергияни тежаб қолади, анчагина ишчилар бошқа ишлар учун бўшатиб берилади, меҳнат унумдорлиги ошади ва тайёр маҳсулот таннархи камаяди.

Чирчиқ қурувчилари ва монтажчилари, «Электрохимпром» бирлашмасининг меҳнатчилари КПСС XXVI съезди, беш йиллик план белгилаган режаларнинг ҳаммасини, шу йилги социалистик мажбуриятларни шараф билан бажаришга қаттиқ бел боғлаганлар, деб таъкидлашди нотиқлар. Янги аммиак қурилмасини ишлатувчи химиклар коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари қарорларига конкрет ишлар билан жавоб қайтариб, янги ишлаб чиқаришни ўзлаштириш муддатини икки ҳисса қисқартиришга ва шу йўл билан пландан ташқари 25 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқаришга қарор берди.

Меҳнат коллективлари ўртоқ К. У. Черненконинг сайлов олди нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни амалга ошира бориб, бутун куч-ғайратни фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга қаратмоқдалар, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш соҳасидаги ишни давом эттирмоқдалар. Митинг қатнашчилари Ватан топшириқларини бажаришга, социалистик жамият бахт-саодати йўлида меҳнат қилишга бундан буён ҳам ўзларининг бутун ғайрат ва тажрибаларини сарфлайвериш ҳақида Коммунистик партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросига ваъда бердилар.

Митинг аҳли баланд руҳ билан табрикнома қабул қилиб, уни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети номига юборишга қарор берди.

Митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Ғ. Ҳ. Қодиров, М. М. Мусахонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев қатнашдилар.

СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯНИНГ ТАНТАНАСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРДАН СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗГАН САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

6 март куни Тошкентда Б. Жўраева раислигида Ўзбекистон ССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказган сайлов комиссиясининг якунловчи мажлиси бўлиб ўтди. Комиссия республикада СССР Олий Советининг Миллатлар Советига ўтказилган сайлов якунларини кўриб чиқди. Бу масала юзасидан сайлов комиссиясининг секретари В. В. Окунскийнинг ахбороти тингланди.

СССР Олий Советига сайлов куни бутун мамлакатдаги каби республикамиз меҳнаткашлари учун ҳам қувончли байрам, социалистик демократиянинг ҳақиқий тантанаси куни бўлганлигини сайлов комиссияси қайд этди.

КПСС Марказий Комитети СССР барча сайловчиларига, гражданларига Мурожаатида баён этилган партиянинг сайлов платформасини Ўзбекистон меҳнаткашлари зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Партиянинг коммунистлар билан партиясизлар блоки номзодлари учун овоз берингиз, деган оташин даъвати ҳар бир совет гражданининг дилида қизғин акс садо берди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Совет давлати раҳбарлари, шунингдек ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, меҳнаткаш зиёлиларнинг муносиб вакиллари якдиллик билан мамлакат давлат ҳокимияти олий органига сайландилар.

(Давоми 2-бетда).

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советига 1984 йил 4 мартда ўтказилган сайлов якунлари тўғрисида Марказий сайлов комиссиясининг

АХБОРОТИ

Марказий сайлов комиссияси ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советига ўтказилган сайлов натижалари тўғрисида округ сайлов комиссияларидан олинган маълумотларни кўриб чиқиб, сайлов округларининг ҳаммасида сайлов СССР Конституциясининг ҳамда СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги қонун талабларига тўла мувофиқ равишда ўтказилганлигини аниқлади.

Мамлакат давлат ҳокимияти олий органига сайлов кампанияси ҳамма жойда омманинг КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишга қаратилган сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят жўш урган вазиятда ўтди. Сайлов кампанияси совет халқининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашганлигини яққол намойиш этди.

Меҳнаткашларнинг ғоят кенг иштирокида сайловга тайёргарлик кўрилди ва ўтказилди. Миллионлаб совет гражданлари сайлов комиссияларида ишончли вакиллар, агитаторлар ва пропагандистлар бўлиб актив ишладилар. Кўпдан-кўп сайловолди йиғилишлари давомида депутатликка номзодларнинг сиёсий ва ишчанлик фазилатлари эркин ҳамда атрофлича муҳокама қилинди, сайловчилар уларга наказлар бердилар, давлат ва хўжалик органларининг ишини янада яхшилашга, интизом ва тартибни мустаҳкамлашга қаратилган мулоҳазалар ва таклифларни айтдилар.

Марказий сайлов комиссияси Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиялари тақдим этган протоколлар асосида умуман мамлакатда СССР Олий Советига ўтказилган сайловнинг узил-кесил якунларини аниқлади.

Сайлаш учун сайловчилар рўйҳатига 184.029.412 киши киритилган эди. 184.006.373 сайловчи ёки 99,99 проценти овоз беришда қатнашди.

Иттифоқдош республикаларда ўтказилган сайловда сайловчиларнинг қандай иштирок этганлиги қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

Иттифоқдош республикалар	Жами сайловчилар	Сайловда қатнашганлар	Процент ҳисобида
РСФСР	100.831.345	100.810.981	99,98
Украина ССР	36.373.777	36.372.499	99,99
Белоруссия ССР	6.969.339	6.969.002	99,99
Ўзбекистон ССР	8.458.625	8.458.595	99,99
Қозоғистон ССР	9.161.902	9.161.702	99,99
Грузия ССР	3.315.139	3.315.078	99,99
Озарбайжон ССР	3.439.790	3.439.776	99,99
Литва ССР	2.377.998	2.377.813	99,99
Молдавия ССР	2.674.440	2.674.206	99,99
Латвия ССР	1.863.888	1.863.760	99,99
Қирғизистон ССР	2.001.643	2.001.597	99,99
Тожикистон ССР	2.079.178	2.079.122	99,99
Арманистон ССР	1.854.613	1.854.562	99,99
Туркманистон ССР	1.531.610	1.531.609	99,99
Эстония ССР	1.096.125	1.096.071	99,99

ИТТИФОҚ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

Иттифоқ Советига сайлов ўтказиш учун СССР территориясида 750 сайлов округи тузилган эди. 750 сайлов округида сайлов бўлиб ўтди.

Иттифоқ Совети депутатлигига номзодлар учун 183.897.278 сайловчи овоз берди, бу эса 99,94 процентни ташкил этади. 109.072 сайловчи номзодларга қарши овоз берди. СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги қонуннинг 54-моддасига мувофиқ 17 сайлов бюллетени ҳақиқий эмас деб топилди.

Иттифоқ Советига сайлов вақтидаги овоз бериш натижалари қуйидагича бўлди:

Иттифоқдош республикалар	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Абсолют рақамларда	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Процент ҳисобида	Депутатликка номзодларга қарши берилган овозлар сони	Ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар сони	Сайланган депутатлар
РСФСР	100.717.650	99,91	93.320	11	105
Украина ССР	36.367.315	99,99	5.184	—	144
Белоруссия ССР	6.967.816	99,98	1.185	—	28
Ўзбекистон ССР	8.457.097	99,98	1.495	3	39
Қозоғистон ССР	9.157.703	99,96	3.999	—	41
Грузия ССР	3.314.931	99,99	147	—	14
Озарбайжон ССР	3.439.765	99,99	11	—	15
Литва ССР	2.377.511	99,99	302	—	9
Молдавия ССР	2.673.518	99,97	688	—	11
Латвия ССР	1.863.284	99,97	470	2	7
Қирғизистон ССР	2.000.264	99,93	1.333	—	9
Тожикистон ССР	1.078.850	99,99	272	—	9
Арманистон ССР	1.854.499	99,99	63	—	8
Туркманистон ССР	1.531.459	99,99	149	—	7
Эстония ССР	1.095.616	99,96	454	1	4

Иттифоқ Советига сайлов ўтказилган барча сайлов округларида овозга қўйилган номзодлар мутлақ кўпчилик овоз олдилар ва депутат қилиб сайландилар.

Иттифоқ Советига жами 750 депутат сайланди.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

Миллатлар Советига сайлов ўтказиш учун барча иттифоқдош ва автоном республикалар, автоном областлар ва автоном округлар территориясида СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги қонунга мувофиқ 750 сайлов округи, шу жумладан ҳар бир иттифоқдош республикада 32 тадан округ, ҳар бир автоном республикада 11 тадан округ, ҳар бир автоном областда 5 тадан округ ва ҳар бир автоном округда биттадан сайлов округи ташкил қилинган эди. Сайлов 749 сайлов округида ўтказилди. Қозоғистон ССРдан Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи 138-Жамбул сайлов округида депутатликка номзод вафот этганлиги муносабати билан сайлов ўтказилмади. Мазкур округда сайлов яқин вақтда ўтказилади.

Миллатлар Советига сайлов ўтказилганида овоз бериш натижалари қуйидагича бўлди.

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРДАН

Иттифоқдош республикалар	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Абсолют рақамларда	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Процент ҳисобида	Депутатликка номзодларга қарши берилган овозлар сони	Ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар сони	Сайланган депутатлар
РСФСР	100.707.315	99,92	80.857	10	32
Украина ССР	36.367.325	99,99	5.174	—	32
Белоруссия ССР	6.967.698	99,98	1.304	—	32
Ўзбекистон ССР	8.456.855	99.98	1.734	6	32
Қозоғистон ССР	8.863.518	99,96	3.584	—	31
Грузия ССР	3.314.915	99,99	160	—	32
Озарбайжон ССР	3.439.727	99,99	49	—	32
Литва ССР	2.377.482	99,99	330	—	32
Молдавия ССР	2.673.337	99,97	869	—	32
Латвия ССР	1.863.375	99,98	384	1	32
Қирғизистон ССР	2.000.454	99,94	1.143	—	32
Тожикистон ССР	2.078.850	99,99	266	—	32
Арманистон ССР	1.854.486	99,99	76	—	32
Туркманистон ССР	1.531.347	99,98	262	—	32
Эстония ССР	1.095.499	99,95	571	1	32
Барча иттифоқдош республикалар бўйича	183.592.183	99,95	96.763	18	479

АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАРДАН

Автоном республикалар	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Абсолют рақамларда	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Процент ҳисобида	Депутатликка номзодларга қарши берилган овозлар сони	Ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар сони	Сайланган депутатлар
Абхазия АССР	325.824	99,99	20	—	11
Ажария АССР	217.630	99,97	60	—	11
Бошқирдистон АССР	2.568.724	99,89	2.794	—	11
Бурятия АССР	631.180	99,92	488	—	11
Доғистон АССР	902.289	99,98	214	—	11
Кабарда-Балкария АССР	441.892	99,96	192	—	11
Қалмоқ АССР	193.018	99,66	650	—	11
Қорақалпоғистон АССР	451.969	99,99	25	—	11
Карелия АССР	518.748	99,82	932	—	11
Коми АССР	749.897	99,93	517	—	11
Мари АССР	491.702	99,94	292	—	11
Мордва АССР	666.440	99,99	79	—	11
Нахичеван АССР	144.858	100,00	—	—	11
Шимолий Осетия АССР	391.946	99,95	207	—	11
Татаристон АССР	2.369.508	99,77	5.485	—	11
Тува АССР	152.707	99,93	106	—	11
Удмуртия АССР	1.023.292	99,92	787	—	11
Чечен-Ингушия АССР	670.820	99,93	477	—	11
Чувашия АССР	830.574	99,82	1.476	—	11
Якутия АССР	427.062	99,84	686	—	11
Барча автоном республикалар бўйича	14.170.080	99,89	15.487	—	220

АВТОНОМ ОБЛАСТЛАРДАН

Автоном областлар	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Абсолют рақамларда	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар сони: Процент ҳисобида	Депутатликка номзодларга қарши берилган овозлар сони	Ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар сони	Сайланган депутатлар
Адигей автоном области	291.269	99,98	56	—	5
Тоғли Олтой автоном области	114.829	99,96	41	—	5
Тоғли Бадахшон автоном области	64.222	100,00	—	—	5
Яҳудийлар автоном области	137.217	99,95	66	—	5
Қорачой-Черкасия автоном области	254.659	99,79	545	—	5
Тоғли Қорабоғ автоном области	101.337	100,00	—	—	5
Хакасия автоном области	346.964	99,95	160	—	5
Жанубий Осетия автоном области	61.053	99,99	8	—	5
Барча автоном областлар бўйича	1.371.550	99,94	876	—	40

АВТОНОМ ОКРУГЛАРДАН

Автоном округлардан Миллатлар Совети депутатлигига кўрсатилган номзодлар учун 1.218.728 сайловчи овоз берди, бу эса овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг 99,92 процентини ташкил этади. 976 сайловчи қарши овоз берди. Ҳақиқий эмас деб топилган сайлов бюллетенлари бўлмади.

Шундай қилиб, Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи сайлов округларида овозга қўйилган номзодлар овозларнинг мутлақ кўпчилигини олдилар ва депутат қилиб сайландилар. Миллатлар Советига жами 749 депутат, шу жумладан иттифоқдош республикалардан 479 депутат, автоном республикалардан 220 депутат, автоном областлардан 40 депутат ва автоном округлардан 10 депутат сайланди.

Марказий сайлов комиссияси СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги қонуннинг 58-моддасига мувофиқ 1499 сайлов округининг ҳаммасида ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советига сайланган депутатларни, шу жумладан, Иттифоқ Советига 750 депутатни ва Миллатлар Советига 749 депутатни рўйхатга олди.

Депутатлар составида 527 ишчи ёки 35,2 процент, 242 колхозчи ёки 16,1 процент, ишчилар билан колхозчилар жами 769 киши ёки 51,3 процентдир. Депутатлар орасида КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлари 1071 киши ёки 71,4 процент, партиясизлар 428 киши ёки 28,6 процент, хотин-қизлар 492 киши ёки 32,8 процентдир. 30 га етмаган депутатлар 331 киши ёки 22,0 процент, ВЛКСМ аъзолари 225 киши ёки 15,0 процентдир.

СССР Олий Совети сайлов якунлари, мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органига коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари якдиллик билан сайланганлиги — партия ва халқнинг монолит бирлигини, меҳнаткашлар КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганлигини кўрсатувчи янги ёрқин далилдир. Сайлов ривожланган социализм жамиятининг чуқур демократизмини, совет халқи коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга сабот-матонат билан эришишга қатъий аҳд қилганлигини яққол кўрсатди.

Ўн биринчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советига қуйидаги депутатлар сайланди:

(Давоми 2-бетда).

ЕРИМИЗ ГУЛЛАБ-ЯШНАЙВЕРСИН!

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко Москвадаги Куйбишев райони сайловчилари билан учрашувда совет кишилари ҳаётидаги энг муҳим проблемалар тўғрисида муфассал гапириб ўтди. Бу гаплар менинг ва ҳамюртларимнинг қалбидан чуқур жой олди. Биз ҳаммамиз яхшироқ яшашни истаймиз, лекин бунинг учун яхшироқ ҳам ишлаш керак.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалаларига кўп эътибор бермоқда. Буни Шарковшчина райони мисолида ҳам кўриш мумкин. Аввалги сайловдан кейин ўтган давр ғоят самарали бўлди. Меҳнатнинг энергия билан таъминланганлиги қарийб учдан бир ҳисса ошди, минерал ўғит етказиб бериш ҳам худди шунча кўпайди.

Биз, гидромеханизаторлар барпо этаётган мелиорация системалари ёмғир кўп ёғадиган даврда далалардаги ортиқча намликни чиқариб ташлаш, қурғоқчилик даврида эса сув бериш имкониятини яратади, барқарор мўл ҳосил олинишини гарантиялайди. Биз ўтган тўрт йил ичида 4,5 минг гектар ботқоқ ерларни ўзлаштирдик, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари шу массивлардан самарали фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Аммо ҳали ҳамма жойда ҳам бойлигимизнинг асосий манбаи — ердан омилкорлик билан фойдаланилаяпти, деб бўлмайди. Бизнинг фикри-зикримиз Озиқ-овқат программасини амалга ошириш соҳасида зўр ғайрат билан меҳнат қилишга қаратилгандир. Бу эса совет кишиларининг моддий ва маънавий талаб-эҳтиёжларини тўлиқроқ қондириш имконини беради.

Э. КАМИНСКИЙ,
Шарковшчинадаги 51-механизациялаштирилган кўчма колоннанинг экскаватор-машинисти.

Витебск. (ТАСС).

ИТТИФОҚ СОВЕТИГА:

ЎЗБЕКИСТОН ССР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

(Боши 1-бетда).

Аҳмедов Карим Содиқович, Тошкент политехника институтининг ректори. Тошкент—Октябрь округи.

Дюгай Владимир Константинович, Ғалаба районидаги «Победа» колхозининг бригадири. Янгийўл округи.

Корниенко Георгий Маркович, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари. Чирчиқ округи.

Мусахонов Мирзамаҳмуд Мирзараҳмонович, Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари. Калинин округи.

Норматова Хайринисо Абдунабиевна, Ангрен шаҳарсозлик бошқармасининг бўёқчиси. Ангрен округи.

Патоличев Николай Семенович, СССР ташқи савдо министри. Тошкент — Чилонзор округи.

Сивец Виктор Николаевич, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, Тошкент—Киров округи.

Соснов Иван Дмитриевич, СССР Транспорт қурилиши министри—Бўка округи.

Ёқуббоева Каромат Ҳакимовна, Тошкент тўқимачилик комбинати 2-йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси. Тошкент—Ленин округи.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА:

ЎЗБЕКИСТОН ССРдан

Азимов Сарвар Олимжонович, ёзувчи, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари. Марғилон округи.

Анишченко Тамара Павловна, қаттиқ қотишмали пармалаш асбобини ишлаш ва ишлаб чиқариш тажриба заводи олмос асбобини йиғувчиси. Самарқанд шаҳар округи.

Орзиева Зулфияхон Муқимовна, Андижон область, Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхоз-техникумининг ишчиси. Ленин округи.

Аҳмедова Кенжа, Тошкент область, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи. Ангрен округи.

Бозорова Жамила Азимовна, Бухоро область, Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Ғиждувон округи.

Грамов Марат Владимирович, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг раиси. Андижон округи.

Жабборов Исмоил, Ўзбекистон Компартияси Бухоро область комитетининг биринчи секретари. Бухоро округи.

Искандаров Абдулла, Хоразм область, Боғот районидаги Наримонов номли колхоз раиси. Хива округи.

Қобилов Ҳаким, Самарқанд область, Каттақўрғон районидаги Тельман номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи. Каттақўрғон округи.

Қораханова Қурбоной Дурриевна, Сурхондарё область, Гагарин районидаги «Правда» совхози шоликорлик бригадасининг бошлиғи. Термиз округи.

Каримов Абдухолиқ, Ўзбекистон Компартияси Сурхондарё область комитетининг биринчи секретари. Денов округи.

Қаюмова Раъно Абдуазизовна, КПСС XXV съезди номли Наманган авр газламалар шойи комбинатининг ишчиси. Наманган округи.

Қистовбоев Тўрон, Навоий область, Конимех районидаги «Маданият» совхозининг ишчиси. Навоий округи.

Листов Владимир Владимирович, СССР химия саноати министри. Тошкент—Ленин округи.

Майоров Александр Михайлович, армия генерали. Бўка округи.

Мўминов Абдукарим, Андижон область, Балиқчи районидаги «КПСС XXV съезди» колхозининг раиси. Избоскан округи.

Назиров Юрсунжон, «Фергананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасининг оператори. Фарғона округи.

Пулина Ирина Борисовна, СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати контрол-ўлчаш асбоблари автоматика цехининг электр слесари. Чирчиқ округи.

Раматова Ровия Эгамовна, Хоразм область, Шовот районидаги «Ленинград» колхозининг звено бошлиғи. Урганч округи.

Рўзиев Руйиддин, «Каршистрой» бошқармасига қарашли «Каршиирмонтаж» трестининг 1-ихтисослашган механизациялашган кўчма колоннасининг электр монтажчиси. Қарши округи.

Содиқов Обид, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти. Булунғур округи.

Сефершаев Фикрет, Тошкент область, Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи. Янгийўл округи.

Теребилов Владимир Иванович, СССР Юстиция министри. Қўқон округи.

Умаров Учқун, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари. Тошкент — Чилонзор округи.

Умаров Ҳамдам, Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитетининг биринчи секретари. Ленинград округи.

Усмонхўжаев Иномжон Бузрукович, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари. Тошкент — Октябрь округи.

Хайдуров Виктор Алексеевич, Ўзбекистон Компартияси Сирдарё область комитетининг биринчи секретари. Гулистон округи.

Хўжамбергенова Бибиойша, Нукус шаҳар бирлашган касалхонасининг педиатр врачи. Нукус округи.

Худойқулова Муҳаббат, Қашқадарё область, Яккабоғ районидаги «Қизил Юлдуз» колхози маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи. Шаҳрисабз округи.

Шоғазатов Ҳабибулло Абдумажитович, Ўзбекистон Компартияси Жиззах область комитетининг биринчи секретари. Жиззах округи.

Шарипов Абдусаттор, Наманган область, Косонсой районидаги «Дўстлик» совхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи. Чортоқ округи.

Юсупов Жониқул, Самарқанд область, Большевик районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси. Самарқанд қишлоқ округи.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ

1984 йил, 6 март.

* * *

СССР Олий Совети депутатларининг тўла рўйхати «Правда» ва «Известия» газеталарида эълон қилинади.

СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯНИНГ ТАНТАНАСИ

(Боши 1-бетда).

Бутун совет халқи билан биргаликда Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ленинчи Марказий Комитети, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси теварагида метиндек жипслашганликларини яна бир бор намойиш қилдилар.

Бўлиб ўтган сайлов ҳақиқатан ҳам бутун халқнинг иши бўлди. Сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда республикамизнинг юз минглаб гражданлари қатнашдилар. Улар сайлов комиссияларида актив ишладилар, депутатликка номзодларнинг ишончли вакиллари, агитатор ва пропагандистлар бўлдилар. Кўпдан-кўп йиғилишларда меҳнаткашлар депутатликка номзодларнинг сиёсий ва ишчанлик фазилатларини бемалол, атрофлича муҳокама қилдилар, уларга ўз наказларини бердилар, давлат органларининг, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг ишини янада яхшилаш хусусидаги мулоҳазалари ва таклифларини айтдилар.

Ўзбекистон ССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказган сайлов комиссияси шуни мамнуният билан қайд этадики, бу галги сайлов кампанияси юксак сиёсий активлик ва меҳнат жўшқинлиги вазиятида, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь ва декабрь, 1984 йил февраль Пленумлари ўртага қўйган улуғвор вазифаларни бажариш учун кураш белгиси остида ўтди. Республиканинг минглаб меҳнат коллективлари ишлаб чиқаришда катта-катта муваффақиятларга эришдилар, бу йилги план ва мажбуриятларни, умуман беш йиллик планни бар-вақт бажариш учун яхши замин яратдилар.

Сайлов куни республика меҳнаткашлари юксак уюшқоқлик ва сиёсий активлик кўрсатдилар. Сайловчиларнинг жуда кўпчилиги куннинг биринчи ярмидаёқ ўз гражданлик бурчини адо этди. Овоз беришда омманинг юксак активлиги, тўла якдиллик вазияти барча меҳнаткашлар партия билан Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини астойдил маъқуллаб, қизғин қўллаб-қувватлаётганликларидан далолат беради.

Республикадаги овоз беришда ҳаммаси бўлиб сайлов рўйхатларига киритилган сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди.

Сайлов якунлари коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг янги ғалабасидан яққол дарак беради. Овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг 99,98 проценти Ўзбекистон ССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига кўрсатилган номзодлар учун овоз берди. Шундай қилиб, барча номзодлар овозларнинг мутлақ кўпчилигини олди ва СССР Олий Советининг депутатлари қилиб сайланди.

Сайлов СССР Конституциясига ва СССР Олий Советига сайлов ўтказиш тўғрисидаги қонунга қатъий мувофиқ равишда ўтди. Сайлов тўғрисидаги қонунларга хилоф иш бўлганлиги ва сайлов комиссияларининг нотўғри хатти-ҳаракатлари ҳақида сайлов комиссиясига ҳеч қандай шикоят ва ариза тушгани йўқ.

Сайлов комиссияси Ўзбекистон ССРда овозга қўйилган номзодларни СССР Олий Совети депутатлари қилиб сайланганликлари билан самимий табриклайди, юксак давлат фаолиятида уларга катта муваффақиятлар тилайди.

Комиссия СССР Олий Советига сайловни муваффақиятли ўтказишга қаратилган оммавий-сиёсий ва ташкилий-техникавий тадбирларнинг пухта амалга оширилишига кўмаклашган округ ва участка сайлов комиссияларининг барча аъзоларига, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, матбуот, телевидение ва радио, алоқа корхоналари, маданият муассасалари ва бошқа идораларнинг ходимларига ташаккур изҳор қилади.

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Тошкентдаги ошхона ва бошқа рўзғор мебеллари заводи коллективи 1983 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасидаги муваффақиятлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган эди.

Кеча тантанали равишда юксак мукофотни коллективга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари Г. М. Орлов топширди.

СЎЗЛАРИНИНГ УСТИДАН ЧИҚИШДИ

«Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг Янгийўл шаҳридаги 2-босмахонасининг 82 ишчиси куни кеча 1984 йилнинг биринчи квартали планини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Улар орасида ҳарф терувчилар Т. Юнусова, Х. Омонбоева, С. Казнова ва бошқалар бор.

Муқовалаш цехининг ишчиси Л. Богданованинг муваффақияти айниқса қувончли бўлди. У корхона ишчилари орасида биринчи бўлиб шахсий беш йиллик планини бажарди. Айни кунларда пешқадам ишчи 1986 йилнинг январь ойи ҳисобига меҳнат қилаётир.

Босмахона коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили планини 28 декабрда бажариш, пландан ташқари 20 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олган.

УНУМДОРЛИКНИ ОШИРИБ, ТАННАРХНИ КАМАЙТИРАМИЗ

1,3 ПРОЦЕНТ ОРТАДИ

ҚУЙИЛИҚДАГИ 2-автомобиль ремонти коллективи зиммасига масъулиятли ва шарафли вазифа юклатилган. Улар асосан кўп ўринли автобусларни ремонтдан чиқариш билан шуғулланишади. Бу ишнинг моҳиятини яхши тушунган ремонтчилар ишлаб чиқариш ҳажмини йилдан йилга кўпайтиришяпти, янги маркадаги автобусларни ремонт қилишни ҳам ўзлаштирмоқдалар.

— Шу вақтгача асосан «ЛАЗ» ва «ЛИАЗ» автобусларини капитал ремонт қилиш билан шуғулланган коллективимиз, — дейди корхона директори Жалол Салоев, — ўтган йилдан бошлаб «Икарус-250», «Икарус-255» юмшоқ ўриндиқли автобусларни ҳам қайта тиклашни ўзлаштирди. Ўтган йили бундай автобуслардан 22-таси ремонтдан чиқарилди. Бу планда назарда тутилганидан иккита кўпдир.

Завод коллективи янги турдаги автобусларни ремонт қилишни мавжуд ишлаб чиқариш майдонларини кенгайтирмасдан, деярли янги асбоб-ускуналарни жорий қилмасдан йўлга қўйдилар. Ваҳоланки, бунинг учун махсус цех қурилиши назарда тутилган эди. Бунга эса камида 2 миллион сўм маблағ сарфланиши керак эди. Шундай катта ҳажмдаги маблағ тежаб қолинди.

Коллектив ўтган хўжалик йилида самарали меҳнат қилди. Давлат плани ортиғи билан адо этилди. Кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни ўзлаштиришда ҳам яхши натижаларга эришилди. Чиқинди материалларидан ром ва эшик ошиқ-мошиқлари тайёрлаш йўлга қўйилди. Ўтган йили ана шундай рўзғор буюмидан 65 минг 300 дона тайёрланиб, йиллик план сал кам 3 баравар қилиб бажарилди. Бу йил коллектив болаларнинг ўйинчоқ аравачаларини ишлаб чиқаришга киришди. Ўтган ойлар мобайнида шундай ўйинчоқлардан юзлаб дона тайёрланди ва савдо шахобчаларига жўнатилди. Умуман бир йилда ишлаб чиқариш ҳажми 9,2 процент ошди.

Ремонтчилар меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш ҳаракатига фаол қўшилдилар. Улар ўз имкониятларини ҳисобга олиб, бу йил унумдорликни камида 1,3 процент ошириш, маҳсулот таннархини белгиланганидан 0,8 процент арзонлаштиришга аҳд қилдилар. Эндиликда бу ваъданинг тўла уддасидан чиқиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Шу мақсадда қатор ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилмоқда. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, қўл меҳнати сарфини камайтириш, ишчи-хизматчиларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлигини оширишга қаратилган чоралар кўрилди. Барча бригадалар пудрат асосида ишлашга ўтказилди. Янгича ишлаётган 11 та бригаданинг ҳаммаси давлат планларини тўла ва зиёдаси билан бажармоқда.

Айниқса, коммунист Ҳакимжон Сотимбоев бошлиқ бригада коллективининг меҳнати салмоқли бўляпти. Корхона ташкил топганидан буён — чорак асрдан кўпроқ вақтдан бери заводда меҳнат қилаётган Ҳ. Сотимбоев раҳбарлигидаги ремонтчилар автобусларнинг руль бошқармаси, олд ва орқа кўприклари каби мураккаб узелларини қайта тикламоқдалар. Улар бу юмушни тез ва соз бажаришяпти. Ҳар сменадаги иш кўрсаткичлари топшириқдагига нисбатан 1,5 баравар ва ундан ҳам ортиқроқ бўлмоқда. Бундан бригада аъзолари катта моддий манфаат кўрмоқдалар. Уларнинг ўртача иш ҳақлари 250 сўмни ташкил этмоқда.

Заводда ишлаб чиқаришни турли буюмлар тайёрлашга ҳозирлаш билан шуғулланувчи махсус группанинг ташкил этилиши ҳам коллектив фаолиятига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Бу группа аъзоларининг изланишлари туфайли ишлатилгандан сўнг илгари ташлаб юбориладиган қисмлар қайта тикланадиган бўлди. Натижада анчагина маблағ сарфлаб бундай қисмларни харид қилишга ҳожат қолмади. Энг муҳими капитал ремонт таннархи арзонлашмоқда. Таннархнинг 0,5 проценти ана шундай ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш туфайли камайса, қолган 0,3 проценти ёнилғи, энергетика ресурсларини тежаб-тергаб ишлатиш, меҳнат сарфини камайтириш ҳисобига таъминланади.

Коллектив ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йилининг ўтган икки ойлик ишлаб чиқариш планини анча ортиғи билан адо этди. Умуман бажарилган ремонт ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 25 процент ортди. Ремонтчилар эришилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқдалар.

А. ҲАТАМОВ.

2-АНГРЕН ГРЭСИ ҚУРИЛИШИДА

ИШ ЖАДАЛЛАШМОҚДА

Қурилаётган 2-Ангрен ГРЭСида пайванд чақмоқлари туну-кун ўчмаяпти, кўприксимон кран қўнғироқлари тинмаяпти. Ток турбогенератори монтаж қилина бошланди. У минглаб квартиралар, ўнлаб заводларга нур ва иссиқлик беради.

Ҳамма ошиқмоқда: 300 минг киловатт қувватли агрегатни ишга тушириш ишлари тўртинчи кварталдан учинчи кварталга ўтказилди. Республика халқ хўжалигини ривожлантириш манфаатлари шуни тақозо этди. Электр станция қурувчилари янги вазифани шараф билан адо этишга маҳкам бел боғлаганлар.

Бунда илғор коллективларнинг тажрибаларидан фойдаланиш айниқса муҳим. «Средазэнергомонтаж»дан Игорь Карнаух бригадаси шундай коллективлар қаторига киради.

Карнаух бригадаси қўллаётган блокли, индустриал монтаж методи муваффақият гарови бўлмоқда. Қозон 495 блокка «бўлиб чиқилган». Улар махсус майдонда йиғилади, шу ернинг ўзида иссиқ изоляция ва химиявий изоляциялаш ишлари ҳам бажарилади.

Шундан кейин улар жойига ўрнатилади. 48 кишидан иборат бригада кечаю-кундуз тўрт сменалаб ишламоқда ва икки кунда нормадаги 3 та блок ўрнига 5 та блок йиғилиб ўрнатилмоқда. Бинобарин қозон августда, нормада кўрсатилганидек 14 эмас, балки 11 ойда қуриб битказилади.

Ишга тушириладиган 1-комплекс ишлари кўлами катта. «Электросредазмонтаж» трести участкасида 220 киловольтли очиқ тақсимот қурилмасини қуришга киришилди — у ҳосил қилинган энергияни қабул қилиб истеъмолчиларга жўнатади. Бошқа тақсимот қурилмалари аккумулятор батареялари, шчитлар, кабель хўжалиги ҳам монтаж қилинмоқда. «Гидроспецстрой» градирняни қуриб битказмоқда. «Гидромонтаж» эса 330 метрли мўрини битказмоқда, «ЧарвакГРЭСстрой» бўлса кул ва шлак уйиладиган жойларини ҳозирламоқда, разрез қуриш бошқармаси эса Оҳангарон дарёсидан канал тортиб келмоқда. Шундай қилиб, ҳозир қурилишда жами 2300 киши ишламоқда. Яқин фурсатда асосан монтажчилар, созловчилардан иборат яна 1200 киши келади.

Беш йилликдаги энг муҳим қурилишлардан бирининг бугунги куни тўғрисидаги ҳикояга қўшиладиган яна бир гап бор. Бу бўлғуси электр станция ёнида қад кўтарган яна бир «ишга тушириладиган объект», — Нуробод шаҳридир. Ҳозир бу ерда 116 квартирали янги уй топшириш учун тайёр қилиб қўйилди, март ойида ҳар бири 16 квартирали бўлган 2 та уйга ҳам хонадонлар кўчиб киради, ётоқхона битказилади. Иккинчи болалар боғчаси, жамоат маркази, ёзги кинотеатр қурилмоқда. Биринчи энергоблок ишга туширилган пайтда Нурободда 65 минг квадрат метрдан кўп уй-жой қуриб битказилади. Шаҳар энергия, иссиқлик, иссиқ сув ва совуқ сув билан тўла таъминланган. Хуллас комплекс равишда қуришга бу ажойиб бир мисолдир.

А. СКОРОБОГАТОВ,
(ЎзТАГ мухбири).
Нуробод.

ЭНГ ЯХШИ ЛЕКТОРЛАРИМИЗ

СУҲБАТИ МАРОҚЛИ

Эгамберди Ҳакимов ҳуқуқшунос олим. Шунинг учун ҳам лекция ва суҳбатларининг мавзуи асосан Совет давлати тузилиши, социалистик демократизм, қонун-қоидаларимиз ҳақидадир.

Бугун у Ш. Р. Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати ишчи-хизматчилари ҳузурида совет халқлари дўстлиги тўғрисида суҳбат ўтказмоқда.

— Совет ҳокимияти ҳар қандай миллий зулмни парчалаб ташлади,— деди лектор,— халқларнинг бузилмас дўстлигини бунёд этди, турли миллат меҳнаткашлари оммасининг ҳамкорлигига таяниб, уларни ягона бирадарлик давлати — ССР Иттифоқига бирлаштирди.

Бунинг амалдаги исботини мана сиз ишлаб турган корхонада ҳам яққол кўриб турибмиз. Комбинатингизда ўн уч миллат вакиллари оға-инилардек, опа-сингиллардек меҳнат қиляпти. Сизлар тўқиб чиқараётган шойи-газламалар бутун мамлакатда, қолаверса, чет элларда ҳам маълум ва машҳурдир. Бу газлама ва атлас қатларида ўзбек қизи Дилбар Қулматованинг, рус қизи Лидияхоннинг, тожик Хайринисонинг, татар қизи Тосиянинг ва бошқа миллат вакилларининг кўз нурлари, қалб қўрлари мужассамлашган.

Лекторнинг сўнгги сўзларини тўпланганлар қарсаклар билан қарши олишди. Бундай ҳолларда Эгамберди Ҳакимов ўзи бажараётган жамоатчилик ишидан мамнун бўлиб кетади. У Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Иброҳим Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ илмий-текшириш институтида сектор мудиридир. Ҳуқуқшунос олим кўплаб оммабоп ва илмий рисолаларнинг муаллифидир. Айни пайтда Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти ҳузуридаги ҳуқуқ билимлари методик советига раҳбарлик қилмоқда. Унинг йигирма йилдан кўпроқ вақтдан бери олиб бораётган ташвиқотчилик ва тарғиботчилик фаолияти Бутуниттифоқ ва республика «Билим» жамиятлари правлениеларининг фахрий ёрлиқлари, кўкракка тақиладиган фахрий нишонлари билан тақдирланган.

Эгамберди Ҳакимов меҳнаткашлар билан доимий жонли мулоқот олиб боришни ўз бурчи деб билади. Шунинг учун у пойтахтимиздаги маҳаллалар, саноат корхоналарида, Тошкент областининг шаҳар ва қишлоқларида тез-тез лекция ва суҳбатлар билан чиқиб туради.

Яқинда Бекободдаги металлурглар маданият саройида ўтказилган суҳбат, айниқса, таъсирчан бўлди. Эгамберди ака бу ерга тўпланган металлургларнинг кўпдан-кўп саволларига билимдонлик билан аниқ ва пухта жавоблар қайтарди.

Ёш ишчилардан бири Тўлғиной Ғойипова лектордан КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленумида нима учун меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ошириш, маҳсулот таннархини ярим процент арзонлаштириш партиянинг планга қўшимча топшириғи деб аталганлигини сўради.

Тарғиботчи экономикамиз ривожининг ҳозирги босқичида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини содда, таъсирчан факт ва мисоллар ёрдамида тушунтириб берди.

— Бутун совет кишилари қатори заводингиз ишчи-хизматчилари меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча ярим процент арзонлаштириш мажбуриятини олганликларидан хабардорман. Сизлар йилнинг дастлабки икки ойи мобайнида бу юксак мажбуриятингизни бажариш учун астойдил ҳаракат қилибсизлар. Илғор бригадаларда меҳнат унумдорлиги пландагидан 2—2,5 процент кўпроқ ошибди. Айни пайтда маҳсулот таннархини қўшимча 1—1,5 процент арзонлаштираётган коллективлар ҳам борлиги қувонарлидир. Ана шу илғорлар тажрибасини кенг ёйиш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаб, фидокорона меҳнат қилиш Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан олинган катта мажбуриятларни, умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш гаровидир.

Лектор КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати, социалистик ишлаб чиқариш ва тартиб-интизом мавзуларида ҳам тез-тез лекциялар ўқиб туради. Унинг тингловчилар билан ҳар бир мулоқоти таъсирчан ва мазмундор бўлмоқда. Чунки, лектор маҳаллий факт ва мисоллардан моҳирона фойдаланади. «Лекция ва суҳбат маълум бир мақсадга йўналтирилган бўлиши, энг долзарб масала ва муаммоларни қамраб олиши, тингловчиларни қизиқтириши, уларга илҳом ва руҳ бағишлаши лозим»,— дейди у.

КПСС Марказий Комитетининг идеология масалаларига бағишланган июнь (1983 йил) Пленумида оғзаки пропаганда оммага партиявий таъсирнинг синалган воситаси эканлиги алоҳида таъкидланди. Пленумда ташвиқот ва тарғибот ишлари олиб борадиганлар тўпланганлар билан жонли ва мароқли суҳбатлашиш, уларни ишонтириш, ўзига эргаштира билиш маҳоратини ўрганишлари кераклиги ҳам кўрсатилган.

Эгамберди Ҳакимов кишилар билан ана шундай жонли ва мароқли суҳбатлашадиган маҳоратли лекторларимиздандир. У меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга муносиб ҳиссасини қўшмоқда.

Ж. МЎМИНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

КОНКУРСГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область Комитети, Ўзбекистон Журналистлар союзи область ташкилоти, китобсеварлар жамияти область ташкилоти, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзлари область комитети, «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари редакциялари қишлоқ ёш хотин-қизларининг ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активлигини ошириш, қишлоқ хўжалиги касбларини кенг пропаганда қилиш ва ижодкор ёшлар ўртасида олиб борилаётган ишларни кучайтириш мақсадида энг яхши ёш қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари — хотин-қиз механизаторлар ҳақида ёзилган газета материаллари учун икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова номидаги мукофотни таъсис этдилар ва Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига энг яхши ёш қишлоқ хотин-қиз механизатори ҳақида ёзилган газета материаллари учун конкурс ўтказишга қарор қилдилар.

Конкурсга профессионал ва ҳаваскор авторларнинг Тошкент области қишлоқ ёш хотин-қизлари қаҳрамонона меҳнатига бағишланган, 1984 йилда иттифоқ, республика, область, шаҳар ва район газеталарида эълон қилинган материаллари (рус ва ўзбек тилларида) тақдим этилади.

Материаллари конкурсга тақдим этилаётган авторлар 28 ёшдан ошмаган бўлиши керак.

Материалларни конкурсга комсомол комитетлари, колхозлар, совхозлар, нашриётлар, газета редакциялари, ижодий ташкилотлар тақдим этади.

Жанрлар бўйича энг яхши асарлар учун 9 та мукофот таъсис этилади.

Очерклар учун:
биринчи мукофот—150 сўм
иккинчи мукофот—125 сўм
учинчи мукофот — 100 сўм

Репортажлар учун:
биринчи мукофот — 100 сўм
иккинчи мукофот — 75 сўм
учинчи мукофот — 50 сўм.

Лавҳалар учун:
биринчи мукофот — 100 сўм
иккинчи мукофот — 75 сўм
учинчи мукофот — 50 сўм.

Материаллар жюри муҳокамасига 1984 йил 1 октябргача тақдим этиб бўлиниши керак.

Конкурс — октябрь ойининг иккинчи якшанбасида нишонланадиган Қишлоқ хўжалиги ходимлари куни арафасида якунланади.

Ангрен нон заводида ҳар куни 65 тоннага яқин маҳсулотлар тайёрланади. Тажрибали нонвойлар ўз ишларига сидқидилдан муносабатда бўлиб меҳнат қилишлари натижасида коллективнинг обрўси тобора ортиб бормоқда. Бу корхонада тайёрланган барча маҳсулотлар аҳоли томонидан севиб харид қилинмоқда.

Суратда: илғор нонвойлардан Х. Турғунова ва Д. Ниғматиллаевалар.

А. Мальцев фотоси.

1986 ЙИЛ ҲИСОБИГА

Тошкент чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-цехи тикувчиси Фароғат опа Қорнева коллективда авж олдирилган ўзаро социалистик мусобақа пешқадамлари сафида бормоқда. У юксак унум билан меҳнат қилиш, иш вақтидан оқилона фойдаланиш эвазига нормаларни 200 процентга етказиб бажаришга эришяпти. Бир беш йилликда икки беш йиллик планини адо этиш ташаббускорларининг ватанпарварлик ҳаракатини қўллаб қувватлаётган бу илғор тикувчининг меҳнат календарида яқинда 1986 йилнинг май ойи қайд этилди.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ташкил топганлигининг шонли 60 йиллик юбилейи шарафига социалистик мусобақада самарали меҳнати билан кўпчиликка ибрат бўлаётган Фароғат опа Қорниеванинг номини бирлашма тикувчилари жонкуяр мураббия сифатида ҳам ҳурмат билан тилга олишади. Чунки у ўзининг йигирма йиллик меҳнат фаолияти давомида 25 нафардан зиёд шогирд тарбиялади. Ундан касб ўрганган Соня Алимуҳаммедова, Ҳакима Ғуломова, Мастура Саидмуҳаммедовалар айни кунларда ҳам устозлари билан бир сафда қизғин меҳнат қилишяпти.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

ИМКОНИЯТ БОР, БИРОҚ...

СОВХОЗИМИЗ 1980 йилда Олмалиқ кон-металлургия комбинатига ёрдамчи хўжалик сифатида ўтказилгандан буён қорамоллар сони 145 бошдан 613 бошга, шу жумладан сигирлар 75 бошдан 137 бошга, қўй ва эчкилар 6744 тадан 7300 тага, чўчқалар 1691 тадан 1916 тага, отлар 56 тадан 145 тага, паррандалар 6 мингтадан 8013 тага кўпайди. Совхоз маъмурияти партия ва касаба союз ташкилотлари билан ҳамкорликда ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш соҳасида бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишга катта эътибор бераяпмиз. Чорвачиликнинг барча бўғинларига кўп йиллардан бери меҳнат қилиб келаётган тажрибали кишилар билан бир қаторда ёш кадрлар ҳам раҳбарлик қилмоқдалар. Уларнинг деярли ҳаммаси олий ва ўрта махсус маълумотга эга.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришнинг асосий омилларидан бири унинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашдир. Совхозимизда 865 гектар суғориладиган ернинг 760 гектари озуқабоп экинлар учун ажратилган. Шунингдек, 1510 гектар лалмикор ерга ҳар йили бошоқли дон экинлари экилади. Ўтган йили ҳар гектар эски бедапоядан пландаги 90 центнер ўрнига 180 центнердан, янги бедапояларнинг гектаридан 40 центнер ўрнига 95 центнердан қуруқ хашак ўриб-йиғиб олинди. Силос учун экилган маккажўхори ҳосилдорлиги гектар ҳисобига пландаги 300 центнер ўрнига 470 центнерни ташкил этди. Ғаллазорларимизнинг ҳар гектаридан 9 центнер ўрнига 13 центнердан арпа-буғдой ўриб-янчиб олинди.

Мўл-кўл ем-хашак етиштириш бу — ишнинг дастлабки босқичи, холос. Муҳими уни молларга қайта ишлаб, тўйимлилигини ошириб, оқсил ва турли витаминларга бойитиб едиришда. Дағал хашакни молларга фақат майдаланган ёки буғлатилган ҳолда берамиз. Совхоз марказида ишга туширилган АВМ-1,5 агрегати донадор озуқа, омухта ем, витаминли ўт талқони тайёрлашда чорвадорларимизга жуда қўл келмоқда. Бу ерда беда, маккажўхори, ғалла чиқитларидан ташқари қамиш, янтоқ, сабзавот чиқитлари ҳам қайта ишланиб, тўйимли озуқага айлантирилаяпти. 1983 йилнинг август ойида фойдаланишга топширилган бу агрегатда юз тоннага яқин тўйимли ва сервитамин озуқа тайёрланди. Шундан олти тоннаси янтоқ талқонидир. Ёш коммунист Усмонали Ҳайдаров бошлиқ озуқа цехи ишчилари бу йил камида 300 тонна озуқани қайта ишлашни планлаштирганлар.

Озуқанинг мўллиги ва сифатлилиги маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга катта ёрдам бераяпти. 1980 йилга нисбатан гўшт етиштириш 205 тоннадан 275 тоннага, сут 116 тоннадан 251 тоннага, тухум етиштириш 122 минг донадан 251 минг донага кўпайди. Ҳар бош сигирдан сут соғиб олиш салкам 700 килограмм, ҳар бир товуқдан тухум олиш 23 тага ортди. Агар ҳар юз совлиқдан 1980 йилда юзтадан қўзи олинган бўлса, ўтган

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК МУАММОЛАРИ

йили пландаги 92 ўрнига 104 тадан насл олинди. Ҳар юз сигирдан бузоқ олиш 88 тадан 100 тага, ҳар юз она чўчқадан насл олиш 2684 тадан 3400 тага етди. Бу рақамлардан кўриниб турибдики, чорва туёғи ортиши билан бирга маҳсулот етиштириш ҳам кўпайиб бормоқда. Шуниси қувончлики, 1983 йил ва ўн биринчи беш йилликнинг уч йили план ва социалистик мажбуриятларимизни барча турлари бўйича ортиғи билан адо этдик.

Истеъмолчиларга маҳсулотни уринтирмай янгилигида етказиб бериш ёрдамчи хўжаликларнинг ўзига хос хусусиятларидан биридир. Хўжалигимизда етиштирилаётган барча маҳсулотлар болалар боғчаларига, комбинат ошхоналарига, ишчи-хизматчиларга, профилакторийга етказиб берилади. Бу эса бизнинг зиммамизга маҳсулотнинг ниҳоятда тоза ва сифатли бўлишини таъминлаш масъулиятини юклайди. Ўтган йили сўйилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 360 килограммни, қўй ва эчкиларники 50 килограммни, чўчқаларники 112 килограммни ташкил этди. Болалар боғчалари совхозимиздан келтирилган сутни миннатдорчилик билан қабул қилиб олишади. Сабаби — унинг 90-95 проценти биринчи сорт бўлиб, ёғлилик даражаси 3,8-3,9 процентни ташкил этади. Ишчилар ошхоналарида хўрандаларга қимиз сотишни ҳам йўлга қўйганмиз. 1983 йилда олти тонна қимиз етказиб бердик.

Совхозимиз меҳнаткашларининг яқинда бўлиб ўтган умумий йиғилишида ўтган йилги иш натижалари кенг таҳлил қилинди. Йўл қўйилган айрим камчиликларнинг сабабларини аниқладик ва уларни қайта такрорламаслик тадбирларини белгиладик. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда 310 тонна гўшт, 325 тонна сут, 325 минг дона тухум, 17 тонна жун, 10 тонна пилла етиштириш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилинди. Ҳозирги кунда амалга оширилаётган тадбирлар ана шу мажбуриятларни тўла-тўкис ва ошириб бажаришга қаратилгандир.

Совхозимизда ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш, айниқса, чорвачиликни жадал ривожлантиришнинг кенг имкониятлари бор. Шулардан бири ички резервларимиз бўлса, яна шундай муаммолар ҳам борки, уларни юқори партия ва давлат органлари ҳал қилиши лозимга ўхшайди.

Бизнингча, ёрдамчи хўжаликлар эҳтиёжлари учун давлат томонидан фонд ажратиш масаласини ўйлаб кўриш пайти келди. Бир мисол келтирмоқчиман: совхозимизда 1916 бош чўчқа, 8013 бош парранда бор. Лекин улар учун бирор тонна ҳам махсус ем ажратилмаган. Озуқа ўрим-йиғимида ишлатиладиган турли агрегатлар, тракторларнинг прицеплари, маккажўхори ўриш комбайнлари, қишлоқ хўжалик машиналари учун эҳтиёт қисмлар ололмаймиз. «Сельхозтехника» бирлашмаси бизга хизмат кўрсатмайди. Чунки — фондимиз йўқ.

Бу йил сигирлар сонини 200 бошга, беш йилликнинг охирига бориб 300 бошга етказишни режалаштирганмиз. Аммо совхозимизда тўрт йил бурун қурила бошланган молхона ҳалигача битказилгани йўқ. Чорвачилик бинолари қуриш, сермеҳнат жараёнларни механизациялаштириш ишлари ёмон аҳволда.

Яна бир муҳим муаммо ишчиларнинг моддий манфаатдорлигини оширишдаги айрим хатолар ва англашилмовчиликлардир. 1982 йили Бронислав Ким бошлиқ бригада аъзолари 30 гектар майдонга картошка экиб, ҳар гектар майдондан 200 центнердан ҳосил олиб беришди. Уларга ҳақ тўлаш масаласига келганда комбинатдаги ҳисоб-китоб ишларига мутасадди ўртоқлар пландан ортиқча картошкага ҳақ тўламаймиз, деб оёқ тираб туриб олишди. Оқибатда иш халқ судида кўрилишгача бориб етди. Бу эса комбинатдаги айрим ўртоқларнинг бригада пудрати моҳиятини, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг принципларини яхши билмасликларини кўрсатади.

Совхозимизда 3150 бош совлиқнинг салкам 2000 таси эрта, яъни январь-февраль ойларида қўзилайди. Эрта қўзилатишнинг афзалликлари ҳаммага маълум. Барвақт туғилган қўзи кўкламгача ўзини анча тутиб олади, яйловдан яхши фойдаланади. Урғочи қўзиларни шу йилнинг ўзида қочириш мумкин бўлади. Наслчилик ишига яроқсиз эркак қўзиларни шу йил 30—35 килограммга етказиб гўштга топшириш имконияти туғилади. 1970 йил 1 майдан республикамизда жорий этилган прейскурант асосида бир ёшгача бўлган қўйларни 28—30 килограммга етказиб гўштга топшираётган Оҳангарон районидаги совхозлар ҳар бир қўзидан 12 сўмдан соф фойда олмоқда. Ўз навбатида чўпон-чўлиқларнинг даромади ҳам ортаяпти. Комбинатимизда эса бу сингари тартибларни тан олишни исташмайди. Сутнинг сифатига ҳақ тўлашда ҳам шундай келишмовчиликлар бор.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленумида бутун бошқарув механизмини комплекс такомиллаштириш программасини ишлаб чиқиш, шу механизм ривожланган социализм экономикасига ва ҳал этилаётган взаифаларнинг характерига тўла-тўкис мос келиши кераклиги уқтирилди. Ёрдамчи хўжаликларни бошқаришнинг мақбул формаларини ишлаб чиқиш, ўғит, техника, гербицид, химикатлар ва бошқа моддий ресурслар таъминотини яхшилаш пайти келди, деб ҳисоблаймиз.

Хўжалигимиз меҳнаткашлари 1984 йилни кўтаринкилик руҳида бошладилар. Улар барча куч-ғайратларини, билим ва тажрибаларини ўн биринчи беш йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун сафарбар этмоқдалар.

И. СУЛТОНОВ,
В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг ёрдамчи хўжалиги — «Олмалиқ» совхозининг директори.

* КАЛИНИН районидаги «Москва» колхози деҳқонлари кўкламги экиш мавсумини шайланиб кутиб олдилар. Улар бу йил ҳам сабзавотдан мўл ҳосил олиш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Суратда: (чапдан ўнгга) колхознинг илғор бригада бошлиқлари Ш. Ҳалилов, У. Ваҳобов, С. Маҳмудов ва Х. Шерматов ўртоқлар дала ишлари ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

В. Портнов фотоси. *

РЕМОНТЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Далварзин ремонт-механика заводи коллективи зиммасига шарафли вазифа юклатилган. Корхона ишчи-хизматчилари республикамиз қишлоқ хўжалигида фойдаланилаётган экскаваторлар, қатор бошқа машина-механизмларнинг двигателларини ремонтдан чиқарадилар. Улар биргина ўтган йили 4235 та двигателни қайта тикладилар. Бу пландагидан 235 та кўпдир. Корхонада 321 та экскаватор капитал ремонтдан чиқарилиб, буюртмачиларга юборилди.

Ишчилар сўкичаклар тайёрлаб беришни ҳам йилдан-йилга кўпайтирмоқдалар. Бу билан улар республикамиз пиллакорларининг ана шундай мосламаларга бўлган эҳтиёжининг тўла қондирилишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Биргина ўтган йили бундай сўкичаклардан 37 минг комплект тайёрланди ҳамда колхоз ва совхозларга етказиб берилди.

Корхона коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилини ҳам яхши бошлади. Унинг дастлабки ойи топшириғи ортиғи билан адо этилди. Бу меҳнат муваффақиятида ташаббускор ишчи-хизматчиларнинг катта улуши бор. Айниқса, мотор цехи слесари Олим Абдукаримов, механик Николай Митрофанов, пайвандчи Исмоил Ғаффоров, унинг мусобақадоши Элёр Абдулакимов ва бошқалар ҳар сменада нормани ортиғи билан бажармоқдалар.

А. БОБОНАЗАРОВ.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БОШЛИҒИ СЎЗГА ЧИҚДИ

СТОКГОЛЬМ, 5 март. (ТАСС). Европада ишонч, хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирларига ва қуролсизланишга бағишланган Стокгольм конференциясининг ялпи мажлисида бугун Совет Иттифоқи делегациясининг раҳбари, алоҳида вазифаларни бажарувчи элчи О. А. Гриневский сўзга чиқди. У Стокгольм анжумани қатнашчиларининг диққат-эътиборини КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг сайловчилар ҳузуридаги нутқида Европадаги ва умуман дунёдаги аҳвол хусусида айтилган муҳим фикрларга, Совет Иттифоқининг ядро уруши хавфини тугатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги ташаббусларига қаратди.

Бу ташаббуслар Стокгольм анжуманининг ишига бевосита тааллуқлидир, деди совет вакили. Стокгольм конференциясида қатнашувчи ядровий давлатлар Совет Иттифоқининг намунасига эргашиб ўз зиммаларига ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини олсалар, ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ёрдам бермайдими, ахир? Бундай мажбурият барча ядровий давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг таъсирчан нормаларидан бири бўлур эди, К. У. Черненко ҳам шу ҳақда гапирди. Бундай мажбурият Европадаги ва қолаберса халқаро миқёсдаги иқлимга жуда катта таъсир қилган бўлур эди. Агар биринчи зарба урилмаса, кейинги ядровий зарбаларга ҳам эҳтиёж бўлмайди, умуман ядро уруши бўлмайди.

ТИНЧ ЯШАШ ҲУҚУҚИ УЧУН

ТОКИО, 5 март. (ТАСС). Япониянинг энг катта саноат марказларидан бири — Нагоя шаҳрида «Тинч яшаш ҳуқуқимизни ҳимоя қиламиз!», «Япония ерларида Америка «томагавк»ларига жой йўқ!», деган шиорлар остида урушга қарши оммавий митинг бўлиб ўтди. Митингда касаба союз, хотин-қизлар ва ёшлар ташкилотлари вакилларидан уч мингдан кўп киши қатнашди.

Митингда сўзга чиққан кишилар Я. Накасонэ ҳукуматининг Вашингтон билан ҳарбий-сиёсий ҳамкорликни янада кенгайтиришга қаратилган сиёсатини кескин танқид қилдилар.

ЭРОН-ИРОҚ ФРОНТИДАГИ ВАЗИЯТ

БАҒДОД, 5 март. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида хабар қилинишича, Ироқ қўшинлари фронтнинг шимолий участкасида душман аскарлари ва техникасига талафот етказиб, унинг олға силжишини тўхтатиб қўйдилар. Басра шаҳридан шарқроқдаги районда ҳам жанг ҳаракатлари бўлиб ўтди. Фронтнинг барча участкаларида Ироқ авиацияси актив ҳаракат қилди.

Эрон артиллерияси, дейилади ахборотда, Басра, Мандали, Хонакин шаҳарларини ўққа тутди. Тинч аҳоли орасида ярадорлар бор, граждан объектлари шикастлантирилди.

НИКОСИЯ, 5 март. (ТАСС). ИРНА (Эрон) ахборот агентлигининг хабарига кўра, Эрон ҳаво ҳужумидан мудофаа воситалари Ироқнинг битта самолётини уриб туширганлар. Эрон 22 февралда бошлаган ҳужум давомида Эрон-Ироқ фронтининг жанубий участкасида Ироқнинг жами 13 та самолёти ва 11 та вертолёти уриб туширилган. Эрон томони берган баёнотлардан маълум бўлишича, мамлакат қуролли кучлари Ал-Хувайза ботқоғи районида Ироқ территориясидаги бир қанча позицияларни қўлда сақлаб турибдилар.

МИЛИТАРИСТИК СИЁСАТ ҚОРАЛАНМОҚДА

САН-ФРАНЦИСКО, 5 март. (ТАСС). АҚШ конгресси вакиллар палатасининг аъзоси Р. Деллэмс ядровий қуролланиш пойгасини мислсиз даражада авж олдириб юборган республикачилар маъмуриятининг милитаристик сиёсатини кескин қоралади. У демократик партияга кирувчи регионал ташкилот — Калифорния демократик кенгашининг Окленд шаҳрида ўтаётган съезди делегатлари ҳузурида нутқ сўзлаб, АҚШнинг биринчи зарба уришга мўлжалланган «Першинг-2» ва қанотли ракеталарни жойлаштираётганлиги ядровий уруш бошланиб кетиши хавфини кескин кучайтириб юборди, деб уқтирди. Шу билан бирга Америка ҳарбий доктринаси энг турли вазиятларда ядровий қуролдан фойдаланишни кўзда тутади.

Р. Деллэмс Қўшма Штатлар оммавий қирғин қуролларидан биринчи бўлиб фойдаланмаслик мажбуриятини қабул қилиши, ҳарбий харажатларни кескин қисқартириши, чет мамлакатларнинг ички ишларига аралашувни тўхтатиши ғоят зарурлигини таъкидлаб ўтди.

АҚШ. «Илтимос, ёрдам беринг! Сизнинг садақангиз уйсизларни овқат ва бошпана билан таъминлашга ёрдам беради» — Кливленддаги марказий кўчалардан бирида ўрнатилган ушбу плакатда ана шу сўзлар ёзилган. Лекин, афтидан, бу даъват кўчадан шошилиб ўтаётганлар диққатини тортмаётганга ўхшайди. Чунки капиталистик дунёда энг бой мамлакат ҳисобланган Америкада оч-яланғочлар ва уйсизлар муаммоси оддий воқеликка айланиб қолди. Оқ уй томонидан ўтказилаётган милитаристик сиёсат миллионлаб американикларни янада қашшоқлантирмоқда.

АДН—ТАСС телефотоси.

ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИГА КЎРА

ОЛИМЛАР НОМИДАГИ МИНЕРАЛЛАР

Ҳурматли редакция! Шу йил январь ойининг бошларида газетангизда машҳур геолог олим, Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг академиги Иброҳим Ҳамробоев номи билан атала бошлаган минерал ҳақида ўқиган эдик. Шу минерал таркиби қанақа. У қаерда сақланади? Бошқа минералларга ҳам олимлар номи берилганми? Шулар ҳақида тўлиқроқ маълумот олмоқчи эдик.

Н. ЕДГОРОВ,
Т. ОБИДОВ.

Тошкент шаҳри.

Минерал — бу химиявий ва физикавий жараёнлар воситасида элементларнинг бир-бири билан бирикиши натижасида пайдо бўладиган маҳсулотдир. Ер қобиғидаги барча тоғ жинслари ва фойдали қазилмалар минераллардан ташкил топган. Бундан тўрт йил аввал ёзда геологларнинг дала ишлари авжи қизиган вақт эди. Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг комплекс геологик-қидирув экспедицияси бошлиғи, геология-минералогия фанлари кандидати Рустам Юсупов Чотқол тизмаларидаги Арашон тоғларида ёзги қидирув ишларини олиб борар эди. Вулқон жинси базальт порфиритларидаги бир минерал унинг эътиборини ўзига тортди. Қанчалик синчиклаб қарамасин на илгари кўрганларига, на китобларда ўқиган минералларнинг бирортасига ўхшата олмади. «Янги минерал бўлса керак» деб гумон қилди, геолог.

Р. Юсупов янги минерални лаборатория шароитида қайта-қайта текшириб, минералогия қўлланмаларидагилар билан солиштириб кўрди, лекин минглаб минераллар орасида бирорта унга ўхшашини топа олмагач, намунани Москвага, СССР Фанлар академияси Рудали конлар петрографияси, минералогияси ва геохимияси институтига юборди. У ерда таниқли олима М. И. Новгородова бошчилигидаги бир гуруҳ минералог олимлар замонавий ноёб усуллар билан атрофлича текшириб, унинг чиндан ҳам шу чоққача фанга номаълум минерал эканлигини аниқлашди.

Янги минерал табиий титан карбиди ва темир аралашмаси билан бирга бўлиб, Арашон тоғидаги қуйи перм даврида (миллион йил муқаддам) ҳосил бўлган.

Янги топилма зюсит минералига ёндош жойлашган бўлиб, графит билан бирга шаклланган. Зюсит минерали темир ва кремнезем таркибга эга бўлиб, илгари метеоритларда топилган, ер юзида эса уни биринчи бўлиб ўзбек геологи Р. Юсупов топди.

Зюсит, графит ва янги минерал бирикмаси ғуддасимон ҳосила бўлиб, 3x2x1,5 сантиметр катталикда. Унинг устки қисми юпқа графит қопламаси ва кальцитнинг майда кристаллари билан ўралган.

Янги минерал 0,1—0,5 миллиметр ва ундан кичик кристаллар ҳосил қилиб, тўғри куб шаклида, тўлиқ қиррали ёки чўпсимон кўринишдадир. Ранги кумуш тусда. Химиявий таркибида титан 68—69, темир —1—2, ванадий 5—7 процент миқдорда аниқланган. Минералда углерод борлиги маълум бўлсада лекин унинг миқдори аниқлана олмади. Лекин унинг назарий миқдори 20 процент.

Янги минералга худди дунёда янги пайдо бўлган чақалоқ мисол ном бериш керак эди. Минерални кашф этган геолог Р. Юсупов ўз устози Ўрта Осиё рудали конларини текширган, мамлакатимиздагина эмас, номи хорижий элларда ҳам машҳур бўлган таниқли геолог олим, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати Иброҳим Ҳамробоевич Ҳамробоев номи билан аташ истагини билдирди.

Бу минерал тўғрисидаги маълумотлар Канаданинг Торонто шаҳридаги Халқаро минералогия жамиятининг янги минераллар ва унинг номлари бўйича махсус комиссиясига юборилди. Нуфузли комиссия бу минерални яна бир бор текширгандан сўнг, янгилигини тан олди ва унинг «Хамрабаевит» деб аталиши ҳақидаги таклифни кўпчилик овоз билан маъқуллади.

Шундай қилиб, ўртаосиёлик олимлар номи билан аталадиган минераллар сони яна кўпайди. Ҳозиргача Абу Али ибн Сино номига (Авиценит), Абу Райҳон Беруний номига (Бирунит), Тожикистон ССР Фанлар академияси академиги Р. Б. Баратов номига (Баратовит), Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги А. С. Уклонский номига (Уклонскит) ўлкамизда топилган минераллар номи берилган эди. Эндиликда Хамрабаевит минерали ҳам шулар қаторидан муносиб жой олди.

Мазкур минералнинг топилиши катта илмий аҳамиятга эга бўлиб, кашфиётчи ва мутахассисларнинг фикрича Ер мантиясининг юқори қисмида кечаётган жараён ва ҳодисаларни ўрганишда катта роль ўйнайди. Уни юқори температурада (1500—1700°С) ва юқори босимда (20 килобар) яъни 50 километрдан зиёд чуқурроқда ҳосил бўлган, деб тахмин этиш мумкин.

Минералнинг эталон намунаси Москвадаги А. Е. Ферсман номидаги минералогия музейида сақланмоқда.

Пўлат АЗИМОВ,
Ўзбекистон ССР ФА Ҳабиб Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институтининг катта илмий ходими, геология-минералогия фанлари кандидати.

ҲАМЗАХОНЛИК КУНЛАРИ БОШЛАНДИ

АДИБНИНГ «ҚОРА СОЧ» ОПЕРАСИ

Ҳамза ёзган барча асарлар сақланиб қолмаган. Унинг Ўзбекистондаги адабий фонд, архив ва турли шахслар қўлида мавжуд бўлган катта-кичик жанрлардаги айрим асарлари турли сабабларга кўра фанда ўрганилиб нашр қилинмаган ва китобхонларга етказилмаган.

Ҳамза драматургиямиз тарихида биринчилардан бўлиб, 1926 йилда опера жанрида «Қора соч»ни ёзган. Бу асарнинг тугатилган вақти, куни, ойигача манбалардан маълум: «Ушбу расписка шул хусусдаким, Ҳамза Ҳакимзода тарафидан Бош сиёсий маорифга юборилган бир дона «Қора соч» исминдаги театру китобини олдим,
деб Муртазин, 20 июнь, 1926 йил».

Ҳамза замондошлари хотираларида «Қора соч»нинг ёзилиш тарихи, унинг саҳна тақдири, таркибидаги айрим парчалар ҳақида қизиқарли маълумотлар бор, улар биз юқорида эслатган ва ўрганилмасдан фондларда сақланиб келаётган баъзи асарлари қўлёзмаси адабий тақдирини аниқлашда восита бўлувчи омиллардандир. Ҳамза Ҳакимзодани яхши билган шогирдларидан бири Собир Абдулла хотираларида: «Ҳамза акани энг охирги учратишим у ҳалок бўлмасдан икки ой олдин, баҳор бошларида (1929 йил январда — Б. Б.), Қўқоннинг «Ёғ бозори» гузаридаги бурчак чойхона олдида бўлди, — деб ёзади. — У вақтда мен ҳам Самарқандда, «Муштум»да ишлар эдим. Ҳамза ака чойхона олдида этик мойлаётган экан, сўрашдик, у анча паришонхотир, диққат ва камгап эди; охирги пьесаси бўлмиш «Қора соч»»нинг музикасини Шоҳимардонга қайтиб бориб тамомлаши, унинг бир қўшиғи «Отинбибижон» ҳозирдан Қўқонда, халққа тарқаб кетганлиги ҳақида сўз борди...».

Драматург опера устида бир неча йиллар тинмай ишлаганлигини Ғайратий 1927 йил кузида, у билан бўлган учрашуви ҳақидаги хотирасида ҳам қайд этади: «Учрашув кечасини профессор Миронов очди. У ўзбек совет театр санъатининг ривожланишига ўзининг қимматли ҳиссасини қўшаётган Ҳамзанинг адабий фаолиятига тўхталиб, «Қора соч» номли оригинал опера яратаётганлигини ҳаяжон ва зўр хурсандчилик билан баён қилди...

Эртасига эрталаб театр директори Муҳиддинқори Ёқубов билан Ҳамза меҳмон бўлиб турган заргарлик маҳалласидаги артист Олим Қосимов уйига бордик. Ҳамза театрдаги музика усталаридан Ҳайитохун, Абдулқодир найчи ва бошқаларга яқинда ёзиб тугатган ўзининг «Қора соч» операсидан «Сайёра», «Отинбибижон» каби арияларни ўргатаётган экан». Демак, Ҳамза «Қора соч» операси устида узоқ заҳмат чеккан. Асар театрларимизда ўйналгани ҳақидаги афишалар эса ҳануз топилганича йўқ. Шоир Ғайратий назарда тутган «Қора соч» операси таркибидаги икки ариядан бири — «Отинбибижон» Ҳамза асарларининг 1939 йилдан бошлаб чиқа бошлаган «Танланган асарлар»ида «Дуэт» сарлавҳаси остида берилмоқда. Иккинчиси — «Сайёра» эса нашр этилмаган, у қўлёзмалигича Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти фондининг № 7628 инвентарида сақланади. «Сайёра» арияси Ҳамза қаламига мансублигини тасдиқловчи айрим маълумотларни шу ўринда кўрсатишни лозим топдик. СССР халқ артисти Лутфихоним Саримсоқова: «1928 йили Қўқонда Ҳамза билан охирги марта учрашдик, — деб эслайди. — Бу пайт Ҳамзанинг иш ва ижодий фаолияти Самарқандга кўчган эди. Ҳамза ўзининг «Қора соч» пьесасини ёзиб тамомлаёганини айтиб, пьесадаги ажойиб бир ролни ижро этишни менга таклиф этди».

Ҳамза «Қора соч» асари устида узоқ ишлаганлиги ва операнинг аксар арияларга 1926—1928 йиллар ўртасида ўзи музика басталаганлигини биз мурожаат қилган хотиротлар тўла тасдиқлайди. Ҳамза ўлимидан кейинги ўн йиллик матбуотни варақлаганимизда, «Қора соч» операси, унинг таркибидаги ариялар, ҳатто «Қора соч»нинг саҳна юзини кўрганлиги ҳақидаги хабарни ўқиймиз (уни М. Ҳофиз эълон қилган): «Унинг биринчи пьесалари «Қора соч» ва «Отинбибижон» ҳам томошабинларнинг таҳсинига сазовор бўлди» («Қизил Ўзбекистон» 5 март 1935 йил).

Ниёзий ижодини адабий-танқидий жиҳатдан ўрганиш 20-йиллардан бошланган. Адабиётшунос Шокир Сулаймон Ҳамза ҳақида 1926 йилдан бошлаб матбуотда йирик мақолалар билан қатнаша бошлайди. 1939 йил «Гулистон» журналининг июнь сонидаги «Ҳамза Ҳакимзода — революция шоири» сарлавҳали мақоласида у: «...Шоир Фурқатнинг «Сайдинг қўябер сайёд»иға назира қилиб ёзган Ҳамзанинг «Сайёд»и ичкаридаги хотин-қизларнинг дард — фиғонларини, оҳ — зорларини шундай очиб ташлайди, — деб ёзади. — Бу ашула Фарғона водийсида, айниқса, анча вақтга қадар тилларда достон бўлиб куйланиб юради..». Мана бу фикр ҳам «Қора соч»нинг саҳналаштирилиб, халққа намойиш этилганлигини тасдиқлайди. Чунки мақола муаллифи Ҳамзани ва унинг асарлари тақдирини яхши билган ва кузатиб борган тадқиқотчидир. Яна 1939 йил 16 июлдаги «Қизил Ўзбекистон» газетасида «...Отинбибижон» (Ҳамзанинг «Қора соч» операсидан парча, операнинг либреттоси топилмади, бу парча эса халқ орасида машҳур)..» каби материалга дуч келамизки, 1939 йилларга келиб икки ариясидан ташқари опера тексти йўқолиб кетганлиги хабар қилинади. Ҳақиқатан ҳам «Қора соч»нинг бирон тўлиқ бир тексти мавжудлиги ҳозиргача номаълум. Лекин манбаларда «Сайёд» ва яна «Сайёра» номлари билан кўрсатилган ариянинг тексти (қўлёзмаси) мавжудлиги айтилган. Ҳамза Ҳакимзода шарқ поэтикасидаги ташриъ (ғазалнинг бир мисрасидан бир байт ҳосил қилишлик) санъатига амал қилиб ушбу назирасини қуйидагича шаклга солган:

Сайдинг қўябер сайёд,
Сайёра экан мандек.
Ол домини бўйнидан,
Бечора экан мандек.
Ўз ёрини топмасдан,
Овора экан мандек.
Иқболи нигун бахти,
Ҳам қора экан мандек.
Ваҳшат ўқидан жисми,
Кўп ёра экан мандек.
Қуллуқ ўқидан бағри,
Минг пора экан мандек,
Қўйғил бу малак беш кун,
Турмушда хиром этсун.
Ўз суйганини топсун,
Айшини мудом этсун.
Эрк шарбатин ичганда,
Боғларни жом этсун,
Ўйнаб кулиб оламда.
Умрини тамом этсун.
Ваҳшат ўқидан жисми,
Кўп ёра экан мандек,
Қуллуқ ўқидан бағри,
Минг пора экан мандек.
Кетмон билан боғланмиш,
Бу бошига раҳм этгил.
Шўрча асирлар тутган,
Бардошига раҳм этгил.
Айрулиқда қон ютган,
Йўлдошига раҳм этгил.

Маълумки, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий 1925 йилда Фурқатнинг машҳур «Сайдинг қўябер сайёд»ига ўзи музика ёзиб, уни моҳирона куйлаганида Йўлдош Охунбобоев шоирга тўн совға қилган. Бундан ташқари, 1926—1928 йилларда эса Фурқатнинг бу шеърига Ҳамза назира ёзиб, «Қора соч» операсига киритган ва ўзи музика басталаган...

Республикамизда анъанавий равишда ўтказилаётган ҳамзахонлик кунлари улуғ инқилоб куйчиси ижодини атрофлича ўрганишда, ҳаёти ва ижодининг ҳали номаълум саҳифаларини тўлдиришда катта роль ўйнамоқда. Шу маънода бу галги ҳамзахонлик ҳам атоқли сўз санъаткорининг ўлмас асарларини тадқиқ ва тарғиб этишда муҳим аҳамият касб этади.

Баҳром БАФОЕВ,
филология фанлари кандидати.

ОМОНАТЛАРНИ АСРАБ

Оддийгина бу хизматчининг таржимаи ҳоли эслагудек воқеаларга бой. Отаси Абдуқодир ака билан чўл қувгани, кейинчалик юрт бошига оғир кулфат тушгач, кўпгина ёшлар қатори фронтга отлангани кечагидек ҳамон эсида. Урушдан қайтгач эса Тошкент темир йўлчилари уни ўз бағирларига олишди. У дастлаб буюмларни сақлаш камерасида навбатчи бўлиб иш бошлади. Ёш йигитчанинг тиришқоқлиги, чаққонлиги, ҳалол ва ростгўйлигини сезган темир йўл маъмурияти уни тез орада камера бошлиғи қилиб тайинлади.

Абдумалик ишга доимо меҳр билан ёндошди. Эрта саҳарлаб хизматга отланар, барча камера пунктларини бирма-бир назорат қилар, ўз ходимлари билан суҳбатлашиб шу оддийгина касбнинг ўзига хос нозик томонларини батафсил тушунтирарди. Айниқса бу хизмат ҳалоллик, хушмуомалалик, ҳозиржавоблик ва чаққонликни талаб қилишини уларга кўп бора уқтирарди.

Бу вазифада у салкам 30 йил ишлаган бўлса, шу давр мобайнида у қанча-қанча одамлар билан муомала қилмасин, қанча одамларнинг ҳожатини чиқармасин, фақат ҳалолликни ўзининг виждон амри деб ҳисоблади.

Мана бу бир воқеа унинг ҳеч ёдидан чиқмайди: икки милиционер ва вагон проводниги унга йўловчи ёдидан чиқариб қолдириб кетган чемоданни топширишди. Бундай вақтда чемодан очилиб, унинг ичидаги нарсалар рўйхати тузилади, рўйхат тагига милиционерлар ва проводник «топширдим» деб, камера бошлиғи эса «қабул қилиб олдим», деб қўл қўядилар. Рўйхатда кўрсатилишича чемоданда кийим-кечак, ён дафтарча ва 10 сўм пул, домино бор эди. Абдумалик ака қўл қўйиб чемодан ва рўйхатни олиб қолди ва буюмларни қайта кўздан кечира бошлади, бошқа ҳеч нарса йўқ, негадир домино идишчасини очиб қаради, идишда домино доначалари эмас, балки бир даста пул ётарди. У дарҳол милиционерлар ва проводникка имзаиз етиб олиб, уларни йўлдан қайтарди.

—Ҳайрият, кетиб қолмабсизлар, мана бу идишнинг ичида яна пул бор экан, буни ҳам рўйхатга ёзиш керак.

Абдумалик ака дарҳол ён дафтарча ичидаги ҳужжатда кўрсатилган адресга хат ёзиб юборди ва буюмларни эҳтиёт қилиб сақлаб, унинг эгасини кута бошлади.

— Орадан беш-ўн кун ўтгач буюм эгаси келди. Ёшгина бир йигит экан, уйланаман деб, қурилишда

БУЛАР ҲАҚИДА КАМ ЁЗИЛАДИ

бир неча йил ишлабди, пул тўплаб уйига кетаётганда тасодифан қолдириб кетган экан, чемоданни.

—Минг раҳмат сизга, ака, кўнглимга чироқ ёқса ёримай юрувди, хатингизни олдиму, ёришиб кетдим. Сиз мен ўйлагандан ҳам олижаноброқ экансиз, раҳмат, раҳмат, —дея хурсанд бўлиб хайрлашди йигит.

Абдумалик аканинг кўнгли тоғдай кўтарилди. Бундай дамлар унинг ҳаётида кўп бўлган. Афтидан жуда оддий ишга ўхшайди-ю, лекин одамлар ҳожатини чиқариш, элга хизмат қилишдан улуғроқ иш бўлмаса керак.

У сира тиниб-тинчимайди. Жамоатчилик ишларига ҳам астойдил киришади. Уни гоҳ партия бюросида, гоҳ маҳаллий комитет мажлисида, гоҳ темир йўл коллективи халқ назоратчилари кенгашларида учратиш мумкин. Уддабуррolиги, коллектив эътиборини қозонгани учун уни ўртоқлик судининг раиси қилиб сайлашган. Бу вазифани у сидқидилдан бажариб, неча-неча турмушда, оилада адашган ёшларни тўғри йўлга солди, ножўя ишларга қўл урганларини тартибга чақирди. Кўпгина ёшлар доимо Абдумалик ака билан бамаслаҳат иш қилишади.

Абдумалик ака темир йўл станцияси иш структурасига ўзининг рационализаторлик таклифларини ҳам киритиб туради. Сақлаш камераларининг янгилари ўрнатилгач, уларнинг сони 500 дан ошиб кетди. Камера кассасида тўпланган пулларни олиб тез-тез кассани бўшатиб туриш керак. Навбатчи ишчи эса бунинг учун 500 дан ортиқ калитни кўтариб юриши лозим.

Бир кун у темир йўл инженери олдига кирди.

—Ана шу кассалар калитини бир хил қилиб 500 калитни бир дона калитга алмаштирсак бўлмасмикан, — деди у.

Инженернинг чеҳраси ёришиб кетди:

—Гапингизда жон бор. ҳақиқатан ҳам тўғри таклиф. Буни қаранг, шу оддийгина нарсани ҳам ўйлаб кўрмаган эканмиз, раҳмат Абдумалик-ака, — деди инженер мамнун оҳангда. Худди шу таклиф асосида газета, газ сув будкалари, касса калитлари ҳам ягона калитга бирлаштирилди.

— Темирйўл станция биноси жуда муҳташам ва ёруғ, электр чироқларининг сон-саноғи йўқ. негадир улар кечаси-кундузи ўчирилмайди. Қанчадан-қанча электр энергия бекорга сарф бўлаяпти. Кундузи чироқларни ўчириб қўйиш керак, — деди бир куни маҳаллий комитет йиғилишида сўзга чиққан Абдумалик ака. Унинг бу таклифи ҳам ҳаммага маъқул бўлди.

Соф виждонли, камтарин, меҳнаткаш Абдумалик ака фидокорлиги, жонкуярлиги туфайли икки марта социалистик мусобақа ғолиби бўлишга муваффақ бўлди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг социалистик ва коммунистик қурилишдаги фидокорона меҳнати учун юбилей Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

М. ШАРИПОВА.

ТОШКЕНТ шаҳар ижроия комитетининг манзарали боғдорчилик совхози ишчи-хизматчилари 8 март — Халқаро хотин-қизлар кунига атаб турли хилдаги анвойи гуллар тайёрлаш билан бирга кўкаламзорлаштириш ойлигига ҳам қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Улар пойтахт кўчалари, боғ ва хиёбонларига экиш учун кўплаб бута ва гул кўчатлари етказиб берадилар. Суратларда: (юқорида) гулчи Матлуба Илҳомова тайёр кўчатларни суғормоқда; Жамила Ашурова ва Нина Павленколар савдо шахобчаларига юбориладиган гулларни саралашяпти.

В. Сироткин фотолари.

35 МАМЛАКАТДАН МАКТУБ

Шу йилнинг май ойида Тошкентда ўтадиган анъанавий Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинофестивалига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Фестиваль матбуот марказининг хабар беришича, киноанжуманида иштирок этиш истагини билдириб Япония, Ҳиндистон, Тунис, Сенегал, Нигерия, Ангола, Эфиопия, Яман, Ироқ, Куба, Мексика каби 35 мамлакат кино усталаридан Тошкентга мактублар келди.

Фестиваль Бош дирекцияси бир группа совет кино мутахассисларини чет эл мамлакатларига юборди. Улар «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» анъанавий шиорига тўла жавоб берадиган бадиий ҳамда ҳужжатли фильмларни танлайдилар.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

«АЙБДОРНИНГ ДАЪВОСИ»

МАШҲУР инглиз ёзувчиси ва драматурги Агата Кристи саргузашт жанри устаси сифатида шуҳрат қозонган. Адибнинг деярли барча асарлари жаҳон театрлари саҳнасидан мустаҳкам ўрин олган ва экранлаштирилган. Яқинда Максим Горький номидаги рус Давлат академик драма театри коллективи адибнинг «Айбдорнинг даъвоси» номли психологик драмасини саҳналаштириб, томошабинларга тақдим қилди.

В. Ашкенази таржима қилган бу пьесада қотил Леонард Воул (артист П. Гаврилюк)нинг буржуа жамияти учун типик бўлган қабиҳ қилмиш ва жиноятлари билан боғлиқ чуқур психологик саҳналар, айниқса, жонли чиққан. Шунингдек, томошабинларга спектакль давомида ўтган асрда Англия қироллигидаги суд маҳкамаларининг «фаолияти» акс эттирилган ёрқин лавҳалар ҳам манзур бўлмоқда.

Режиссёр А. Найденов саҳналаштирган бу спектаклга рассом В. Сторожев ўша давр руҳига мос нафис саҳна безаклари ишлаган. Асардаги етакчи ролларни СССР халқ артисти М. Мансуров, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар С. Аулов, Л. Грязнова, П. Мироненко, В. Русинов ҳамда артист П. Гаврилюклар маҳорат билан ижро этишмоқда.

Театрнинг ижодий коллективи айни кунларда Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллигига атаб Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Н. Сафаровнинг «Шарқ тонги» асарини қайта саҳналаштиришни режалаштирмоқдалар.

Х. ҚОСИМОВ.

ЭКСПОНАТЛАР КЎПАЙМОҚДА

Республика олимлари яратаётган янгиликлар билан таништириш, уларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилаётганлигини кўрсатиш мақсадида Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг тематик павильонида «Фан ишлаб чиқаришга» анъанавий соҳалараро тематик кўргазма ташкил этилди. Шуниси қувончлики, экспозицияда ўз экспонатлари билан иштирок этаётган экспонентлар сони йил сайин ошиб бораяпти. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари ташкил этган бўлим томошабинлар эътиборини тортаётир.

Кибернетика илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси намойиш қилаётган ТАЛС-1604 қурилмаси янги ҳисоблаш машиналарининг иш жараёни, натижаларини контроль қилиб, камчиликларини кўрсатиб беради. Бу Москвадаги электрон саноати, авиация ва радиосозлик корхоналарида кенг қўлланилмоқда. Қурилмадан йилига 15 минг 200 сўм иқтисодий самара олиш мумкин.

Бугунги кунда ёқилғи-энергетика манбалари ичида нефть ва газнинг аҳамияти ғоят каттадир. Шунинг учун нефть ва газ конларини қидиришга алоҳида аҳамият берилаяпти. Ўзбекистон ССР Геология министрлиги томонидан ташкил этилган бўлимда республикамизда нефть ва газ конларини қидириб топиш, уларни энг самарали усуллар билан қазиб чиқариш ва улардан унумли фойдаланиш масалалари ҳам атрофлича ёритилгандир.

Гидрогеология ва инженерлик геологияси илмий-текшириш институтининг олимлари ер қобиғидаги тектоник ёриқларда сув бўлиши эҳтимолини геологик ва геофизик

ФАН — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

белгиларга асосланиб олдиндан айтиб бериш методикасини яратдилар. Бу усул ишлаб чиқаришга кенг жорий этилди. Натижада, пармалаш ишларининг миқдори 20—25 процентга камайди. Институт олимлари ва инженер-техник ходимлари 1981—83 йиллар мобайнида 73 та ихтирочилик гувоҳномаларини олишди. Ихтиролар бўйича 10 та янги техника намуналари яратилди ва ишлаб чиқаришга жорий қилинди. 4 та ихтиро асосида эса пармаловчиларнинг ишини енгиллаштирувчи робот яратилди.

Март ойи ўрталарида эса СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг марказий павильонида «Ўзбекистон олий ва ўрта махсус ўқув юртлари — мамлакат халқ хўжалигига» деб номланган тематик кўргазма очилади. Ҳозир унинг кичрайтирилган кўриниши билан танишиш мумкин. Фақат ўтган йилнинг ўзидаёқ олий ўқув юртлари олимлари томонидан 250 дан ортиқ муҳим илмий ишлар ниҳоясига етказилиб, уларнинг 200 га яқини халқ хўжалигининг турли тармоқларига хўжалик шартномаси бўйича татбиқ этилди. Умумий иқтисодий самара эса 40 миллион сўмни ташкил этди. Бўлим Тошкент Давлат университети олим ва студентларининг ихтиролари билан бошланади.

Бундан ташқари, олимлар томонидан текширилган Ўзбекистоннинг тупроқ намуналари, тупроқ картаси ҳам қўйилганки, улар асосида бир қанча районларни ўзлаштириш ва ерларни мелиорациялаш бўйича кўрсатмалар ишлаб чиқилди. Шунингдек, экспозицияда Самарқанд, Фарғона, Қарши, Бухоро шаҳарларидаги олий ўқув юртларининг ўқитувчи ва талабалари яратган юзлаб илмий ихтиролар ҳам намойиш қилинмоқда.

Қ. ЭРДОНОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ХАЛҚАРО ТУРНИР

Кеча пойтахтимиздаги «Трактор», «Текстильщик», шунингдек, «Қибрай», ва «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози стадионларида ўсмирлар ўртасида XIV халқаро анъанавий турнирнинг учинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди.

Иккинчи турда эса қуйидаги натижалар қайд этилди: СССР терма командаси Польша футболчиларини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратгандан сўнг 4 очко билан пешқадамликни қўлга олди. Чехословакия футболчилари Болгария командасини худди ана шундай ҳисобда енгишди. Украина футболчилари Венгрия командасидан 0:2 ҳисобида енгилишди. РСФСР ўсмирлар терма командаси Венгрия футболчиларидан йирик ҳисобда мағлубиятга учрагандан сўнг, Руминия командасини 1:0 ҳисобида мағлуб этди.

* * *

Суратда: СССР ва Финляндия терма командалари ўртасидаги учрашув пайти.

Е. Ботиров фотоси.

ЎРИНБОСАРЛАР КЎРИГИ

Самбо бўйича ўсмирлар ўртасида республика биринчилиги «Ёш куч» жамияти вакилларининг ғалабаси билан тугади. Бу коллектив аъзоларидан И. Шералиев, А. Тютюгин, И. Пеннерлар ўз вазнларида биринчи ўринни эгаллашди. «Динамо» самбочилари иккинчи, «Спартак» вакиллари учинчи ўринни олди.

ОЛИЙ ЛИГАГА ЙЎЛЛАНМА

Тошкентдаги шахмат-шашка клубида шахмат бўйича биринчи лига вакилларининг республика чемпионати ниҳоясига етди. Турнирда республикамиз областлари, шунингдек Қорақалпоғистон АССРда ва Тошкент шаҳрида ўтказилган саралаш мусобақаларининг эллик нафар ғолиби иштирок этди.

Чирчиқлик СССР спорт мастери С. Загребельний биринчи ўринни эгаллади. Мағлубият нима эканлигини билмаган бу спортчи ўн бир имкониятдан 8,5 очко тўплади. Тошкентлик студент Ф. Собиров 8,5 очко жамғариб, иккинчи бўлди. Яна бир чирчиқлик спортчи П. Богумиль ҳам 8 очко жамғариб таблицадаги коэффициентларга кўра учинчи ўринни эгаллади. Тошкентлик Н. Айдаров ҳамда қўқонлик А. Ханлар 7,5 тадан очко тўплаб тўртинчи ва бешинчи ўринларни бўлашиб олдилар.

Бу беш спортчи республика чемпионатининг олий лигасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Мусобақалар май ойида Тошкент шаҳрида ўтказилади.

Шунингдек, 7,5 тадан очко тўплаган В. Егин (Тошкент), Х. Ҳамроев (Тошкент) ва андижонлик мактаб ўқувчиси И. Каримовлар олий лигада иштирок этиш учун номзодлар рўйхатига киритилди.

И. БИРБРАГЕР,
СССР спорт мастери.

ХАР ТЎҒРИДА

ҲИДГА ҚАРАБ ДИАГНОЗ ҚЎЙИЛАДИ

Тадқиқотлар оғир юқумли касалликларни келтириб чиқарадиган бактерияларнинг алоҳида ҳиди борлигини кўрсатди. Бу тез диагноз қўйиш имконини бериши мумкин. Муайян тажрибага эга бўлган врач у ёки бу касалликни тезда аниқлай олади.

Масалан, тиф безгагида бадан териси янги ёпилган қора нонга ўхшаш енгил ҳид чиқаради, гангрена эса сасиган олма ҳидини тарқатади. Врачлар томонидан тўпланган статистик материаллар ҳид бўйича умуман киши организми фаолиятидаги нуқсонларни билиш мумкин, деб асосли равишда айтиш имконини беради. Чиқарилаётган нафасни анализ қилиш билан кўпгина касалликларни — диабетдан тортиб то жигар жароҳатларигача аниқлаш мумкин. Ҳозирги вақтда олимлар касалликларга хос ҳидларнинг батафсил картасини тузиш билан шуғулланмоқдалар. Амалий фаолият билан банд бўлган врачлар бу карта ёрдамида лаборатория тадқиқотларисиз ҳам мураккаб диагнозларни қўя оладилар.

СОВУҚ ХИРУРГЛАР КЎМАКДОШИ

Хирурглар илгаридан совуқдан ўзларига кўмакдош сифатида фойдаланиб келишган. Чунки у майда қон томирларини блокада қилади, тиғ билан кесилганда қон кетишига деярли йўл қўймайди. Айрим ҳолларда ҳатто даволовчи таъсир ҳам кўрсатади. Лекин врачлар ҳужайраларни музлатиш учун бир хил асбоблардан фойдаланишади, операцияни бошқа асбоблар ёрдамида қилишади. Эндиликда Украина Фанлар Академияси паст ҳароратли физика-техника институтида олиб борилган тадқиқотлар туфайли мутахассислар музлатиш ва даволаш жараёнларини ўзида мужассамлаштирган асбоблар олдилар. Масалан, офталмологлар учун катарак экстракцияси, кўзга тушган бегона нарсаларни олиб ташлаш учун жуда ингичка совутиш зонди яратилди. Хирурглар учун эса «КМ-18» криозонди ясаб берилди. Унинг ёрдамида турли хил, ҳатто бош мияда ҳам операциялар ўтказиш мумкин. Бу тиғ металлдан ясалган шундай асбобга нисбатан кўпгина афзалликка эга. У яхши косметик самара беради: қирқиш жараёни шунчалик нозик ва оғриқсиз бўладики, натижада у кейинчалик изсиз битиб кетади.

(«Социалистическая индустрия» газетасидан).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

9 МАРТ СОАТ 19.30 ДА
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

Гулшод ОТАБОЕВАнинг

ИЖОДИЙ КЕЧАСИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ
«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қодир МЎМИНОВ.
Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.
Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

7 март соат 16 ва 19.30 да,
8 март соат 18.00 да
9 март соат 20.00 да

К. ОТАНИЁЗОВ НОМИДАГИ ХОРАЗМ ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССР халқ артисти ва Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Бобомурод ҲАМДАМОВ
Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Ҳамроқул ОДИЛОВ, Гавҳар МАТЁҚУБОВА
Солистлар: Каромиддин ҚЎЧҚОРОВ, Тулибой ЙЎЛДОШЕВ, Марат ЖУМАБОЕВ, Ўғилой ЁҚУБОВА, Жуманиёз ОДАМБОЕВ ва бошқалар.
Касса соат 10.00 дан очиқ.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

«А» КЛАССИНИНГ БИРИНЧИ ЛИГА КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

7 МАРТДА
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ДИНАМО» (Харьков)
10, 11 МАРТДА
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ДИНАМО» (Минск)
Ўйинлар шанба ва якшанба кунлари соат 17.00 да, иш кунлари соат 18.30 да бошланади.
БИЛЕТЛАР «ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИ КАССАЛАРИДА СОТИЛМОҚДА.
46-03-12, 46-70-31, 47-07-53, 46-68-77 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги
Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси
2-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ
Троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади.
Ўқиш муддати—6 ой.
Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия тўланади.
Ўқишга қабул қилинганларга 50 процент арзон нархда махсус кийим-бош берилади, трамвай ва троллейбусларда бепул юрадилар.
Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Пионер кўчаси, 4-уй, кадрлар бўлими (4, 9, 11-трамвайлар, 2, 6, 11, 16-троллейбуслар, 2, 3, 33, 34, 50, 54, 70, 77, 80-автобусларнинг «Пионер кўчаси» бекати).

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

7, 10 МАРТ СОАТ 19.30 ДА
Қурултой қатнашчиларига бағишланади
М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Олмахон ҲАЙИТОВА, Отамурод БЕКЖОНОВ
Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Олимжон ОРИФЖОНОВ
Солистлар: Муножот ЙЎЛЧИЕВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Салоҳиддин ЛУТФУЛЛАЕВ, Аҳмаджон ШАРИПОВ, Бахтиёр ТЎЛАГАНОВ, Робия ОЛИМЖОНОВА, Жамила ЙЎЛДОШЕВА, Доно ШОРАҲМЕДОВА, Эгамберган ЁҚУБОВ.
Сатира ва юмор — интермедия ижрочиси — Абдуфаттоҳ САИДОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Программани — Отамурод БЕКЖОНОВ олиб боради.
«Гўзал» ансамблининг бадиий раҳбари — Олмахон ҲАЙИТОВА.
Музика раҳбари — Шавкат МИРЗАЕВ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/III да **Ғийбат,** 8/III да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Олтин девор** (19.30), 9/III да **Ғариблар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/III да **Заҳар ичган даъвогар,** 8/III да **Байрам концерти,** 9/III да **Хотинимнинг эри.**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.

Р-07133. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси.. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1560. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12